ĢENERĀLADVOKĀTA L. A. HĒLHUDA [*L. A. GEELHOED*] SECINĀJUMI, sniegti 2006. gada 12. septembrī [1]

Satura rādītājs

I — Ievads ..... I - 840

II — Apstrīdētais lēmums ..... I - 840

III — Tiesvedība Pirmās instances tiesā un pārsūdzētais spriedums ..... I - 842

IV — Tiesvedība Tiesā ..... I - 842

V — Apelācijas sūdzības iesniedzējas norādītie pamati un lietas dalībnieku argumenti .... I - 843

A — Pirmais pamats — jautājumu, kurus Komisija uzdeva izmeklēšanas gaitā, tiesiskums ..... I - 843

1) Konteksts un Pirmās instances tiesas apsvērumi ..... I - 843

2) Apelācijas sūdzības iesniedzējas iebildumi ..... I - 845

3) Komisijas atbilde ..... I - 845

4) Vērtējums ..... I - 846

B — Otrais pamats — Kopienas tiesību pārkāpums un nepareiza piemērošana, un tiesību uz aizstāvību pārkāpums, jo Pirmās instances tiesa "sadales atslēgas" dokumentu uzskatīja un novērtēja kā pieņemamu pierādīšanas līdzekli ..... I - 847

1) Konteksts un Pirmās instances tiesas apsvērumi ..... I - 847

2) Apelācijas sūdzības iesniedzējas iebildumi ..... I - 848

3) Komisijas argumenti ..... I - 850

4) Vērtējums ..... I - 852

1 — Oriģinālvaloda — holandiešu.

C — Trešais pamats — ietverot apstrīdētajā Lēmumā argumentus, kuriem nav nekāda sakara ar apelācijas sūdzības iesniedzējai paziņotajiem iebildumiem, tika pārkāpts EKL 81. pants ..... I - 854

1) Konteksts un Pirmās instances tiesas apsvērumi ..... I - 854

2) Apelācijas sūdzības iesniedzējas iebildums ..... I - 855

3) Komisijas argumenti ..... I - 855

4) Vērtējums ..... I - 855

D — Ceturtais pamats — tiesību pārkāpums, kļūdains faktu vērtējums un pamatojuma neesamība saistībā ar apstrīdētā Lēmuma 1. pantā noteikto pārkāpumu ..... I - 856

— Piektais pamats — tiesību pārkāpums, kļūdains pierādījumu vērtējums un pamatojuma neesamība saistībā ar pārkāpuma ietekmi uz tirdzniecību starp dalībvalstīm ..... I - 856

1) Konteksts un Pirmās instances tiesas apsvērumi ..... I - 856

2) Apelācijas sūdzības iesniedzējas iebildumi ..... I - 859

3) Komisijas argumenti ..... I - 862

4) Vērtējums ..... I - 863

E — Sestais, septītais un astotais pamats — ..... I - 869

— pilnvaru nepareiza izmantošana, tiesību kļūda un kļūdains faktu vērtējums saistībā ar apstrīdētā Lēmuma 2. pantā noteikto pārkāpumu; ..... I - 869

— pilnvaru nepareiza izmantošana, tiesību kļūda un nepareizs apstrīdētā Lēmuma 2. pantā noteiktā pārkāpuma ietekmes novērtējums; ..... I - 869

— pilnvaru nepareiza izmantošana, tiesību kļūda un kļūdains faktu vērtējums saistībā ar starp Dalmine un British Steel noslēgtā piegādes līguma noteikumiem ..... I - 869

1) Konteksts un Pirmās instances tiesas apsvērumi ..... I - 869

2) Apelācijas sūdzības iesniedzējas iebildumi ..... I - 869

3) Komisijas argumenti ..... I - 869

4) Vērtējums ..... I - 879

F — Devītais un desmitais pamats — ... I - 887

— izvērtējot Dalmine inkriminētā pārkāpuma smagumu, Komisija pārkāpa EKL 81. pantu un nepietiekoši pamatoja vērtējumu par Regulas Nr. 17 15. panta un Pamatnostādņu naudas soda noteikšanai piemērošanu I - 887

— izvērtējot pārkāpuma ilgumu un vainu mīkstinošos apstākļus, Komisija pārkāpa EKL 81. pantu un nepietiekoši pamatoja vērtējumu par Regulas Nr. 17 15. panta un Pamatnostādņu naudas soda noteikšanai piemērošanu I - 887

1) Apelācijas sūdzības iesniedzējas iebildumi ... I - 887

2) Komisijas argumenti ... I - 887

3) Vērtējums ... I - 893

VI — Tiesāšanās izdevumi ... I - 900

VII — Secinājumi ... I - 900

I — Ievads

1. Šīs lietas pamatā ir apelācijas sūdzība, kuru ir iesniegusi *Dalmine SpA* (turpmāk tekstā — "*Dalmine*") par Pirmās instances tiesas 2004. gada 8. jūlija spriedumu lietā T-50/00 *Dalmine SpA*/Eiropas Kopienu Komisija [2].

2. Pārsūdzētajā spriedumā Pirmās instances tiesa samazināja naudas sodu, kas tika uzlikts apelācijas sūdzības iesniedzējai saskaņā ar Komisijas 1999. gada 8. decembra Lēmumu 2003/382/EK procesā par EK līguma 81. panta piemērošanu (Lieta IV/E-1/35.860-B — "Bezšuvju tērauda caurules") [3] (turpmāk tekstā — "Lēmums"), pārējā daļā prasību par šī lēmuma atcelšanu noraidot.

II — Apstrīdētais lēmums

3. Attiecībā uz lietas apstākļiem, kas ir apstrīdētā Lēmuma pamatā, es atsaucos uz

2 — Krājums, II-2395. lpp.

3 — OV 2003, L 140, 1. lpp.

saviem secinājumiem apvienotajās lietās C-403/04 P un C-405/04 P, *Sumitomo Metal Industries Ltd.* un *Nippon Steel Corp.*/Eiropas Kopienu Komisija, 3.–12. punkts.

4. Lēmuma rezolutīvā daļa tiktāl, ciktāl tas svarīgi šajā apelācijas sūdzībā, skan šādi:

"1. pants

1. [..] *Dalmine SpA* [..] tādā veidā un apmērā ir pārkāpusi EK līguma 81. panta 1. punkta noteikumus, esot vienošanās dalībniecei, kas cita starpā paredzēja attiecīgo valstu bezšuvju tērauda standarta *OCTG* cauruļu un "projekta" vadu tirgu sadali, kā tas ir aprakstīts iepriekš minētajā pamatojumā.

2. Pārkāpums ir ildzis kopš 1990. gada līdz 1995. gadam [..] *Dalmine SpA* [..] gadījumā.

2. pants

1. [..] *Dalmine SpA* [..] ir pārkāpuši EK līguma 81. panta 1. punktu, 1. pantā minētā pārkāpuma ietvaros noslēdzot līgumus, ar kuriem tika sadalīta *OCTG* cauruļu bez vītnēm piegāde *British Steel Limited* (*Vallourec SA*, sākot ar 1994. gadu).

2. *Dalmine SpA* [pārkāpums ilga] no 1991. gada 4. decembra līdz 1999. gada 30. martam.

[..]

4. pants

Uzņēmumiem, kas nosaukti 1. pantā, pamatojoties uz tajā konstatēto pārkāpumu, tiek uzlikti šādi naudas sodi:

4. *Dalmine SpA* — EUR 10 800 000

[..]."

III — Tiesvedība Pirmās instances tiesā un pārsūdzētais spriedums

5. Ar septiņiem prasības pieteikumiem, kuri tika iesniegti Pirmās instances tiesas kancelejā laika posmā no 2000. gada 28. februāra līdz 2000. gada 3. aprīlim, septiņi no astoņiem ar naudas sodu sodītie uzņēmumi, to starpā arī *Dalmine*, apstrīdēja Lēmumu.

6. *Dalmine* lūdza pilnībā vai daļēji atcelt apstrīdēto Lēmumu, pakārtoti — atcelt tai uzlikto naudas sodu vai katrā ziņā samazināt tā apmēru un piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

7. Ar pārsūdzēto spriedumu Pirmās instances tiesa:

— atcēla Lēmuma 1. panta 2. punktu tiktāl, ciktāl ar to tika konstatēta *Dalmine* inkriminētā pārkāpuma pastāvēšana līdz 1991. gada 1. janvārim;

— noteica *Dalmine* piemērotā naudas soda summu EUR 10 080 000 apmērā;

— prasību pārējā daļā noraidīja;

— piesprieda katram lietas dalībniekam segt savus tiesāšanās izdevumus.

IV — Tiesvedība Tiesā

8. Apelācijas procesā *Dalmine* prasa Tiesai:

— atcelt pilnībā vai daļēji pārsūdzēto spriedumu;

— atcelt pirmajā instancē apstrīdēto Komisijas Lēmumu;

— pakārtoti — atcelt vai samazināt Lēmuma 4. pantā noteikto naudas sodu;

— papildus tam pakārtoti — nosūtīt lietu Pirmās instances tiesai jauna nolēmuma taisīšanai, pamatojoties uz Tiesas nolēmumu;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, kas radušies tiesvedībā Pirmās instances tiesā un Tiesā.

9. Komisija lūdz apelācijas sūdzību pilnā apmērā noraidīt kā daļēji nepieņemamu un katrā ziņā kā pilnīgi nepamatotu un piespriest apelācijas sūdzības iesniedzējai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

V — Apelācijas sūdzības iesniedzējas norādītie pamati un lietas dalībnieku argumenti

10. *Dalmine* pārsūdzētā sprieduma atcelšanai izvirza desmit pamatus, kurus var iedalīt četrās grupās:

— divi pamati attiecas uz procesuālajām kļūdām;

— trīs pamatos tiek norādīts uz kļūdām pārsūdzētajā spriedumā, kas attiecas uz Lēmuma 1. pantā konstatēto pārkāpumu;

— trīs pamatos tiek norādīts uz kļūdām pārsūdzētajā spriedumā, kas attiecas uz Lēmuma 2. pantā konstatētajiem pārkāpumiem;

— visbeidzot, divi pamati attiecas uz noteiktā naudas soda apmēru.

11. Pirmie trīs pamati ir gandrīz neatkarīgi viens no otra. Ceturtais un piektais pamats, sestais, septītais un astotais pamats, kā arī devītais un desmitais pamats ir savstarpēji cieši saistīti. Turpinājumā, ievērojot šo dalījumu grupās, es aplūkošu atsevišķus pamatus.

A — *Pirmais pamats — jautājumu, kurus Komisija uzdeva izmeklēšanas gaitā, tiesiskums*

1) Konteksts un Pirmās instances tiesas apsvērumi

12. 1997. gada 13. februārī un 1997. gada 22. aprīlī Komisija pieprasīja apelācijas sūdzības iesniedzējai sniegt informāciju, cita starpā par *Dalmine* iespējamo līdzdalību tādās nelikumīgās darbībās kā vienošanās noslēgšana par vietējo tirgu aizsardzību un cenām. *Dalmine* šajā jautājumā nesniedza pilnīgu atbildi.

13. 1997. gada 12. jūnijā Komisija no jauna lūdza *Dalmine* sniegt pieprasīto informāciju. Ņemot vērā, ka tā uzskatīja *Dalmine* atbildi joprojām par nepilnīgu, 1997. gada 6. oktobrī Komisija pieņēma lēmumu [4], kur uzdeva sniegt pieprasīto informāciju 30 dienu laikā, nepildīšanas gadījumā draudot uzlikt naudas sodu. *Dalmine* apstrīdēja šo lēmumu Pirmās instances tiesā. Prasība tika noraidīta kā nepieņemama [5].

14. Pirmajā instancē *Dalmine* no jauna norādīja, ka minētais lēmums ir prettiesisks, jo tas to piespiež apsūdzēt sevi, un tādēļ tai ir radušies zaudējumi.

15. Pirmās instances tiesa, atsaucoties uz spriedumiem lietā *Orkem*/Komisija [6] un lietā *Mannesmannröhren-Werke*/Komisija [7], savā šī pamata vērtējumā vispirms apstiprināja, ka uzņēmumam, kuram saskaņā ar Regulas Nr. 17 [8] 11. panta 5. punktu tika adresēts informācijas pieprasījums, ir tiesības neliecināt pret sevi tiktāl, ciktāl, neatbildēšanas gadījumā piedraudot uzlikt naudas sodu, tam ir pienākums sniegt atbildes, ar kurām tam ir jāapstiprina pārkāpuma pastāvēšana (pārsūdzētā sprieduma 45. punkts).

16. Turpinājumā Pirmās instances tiesa atgādināja, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru [9] uzņēmumiem nav pienākuma, pamatojoties uz Regulas Nr. 17 11. panta 1. punktu, sniegt atbildi uz vienkāršu informācijas pieprasījumu. Tādēļ gadījumā, ja tie labprātīgi atbildēja uz šādu pieprasījumu, tie nevar norādīt, ka tika aizskartas to tiesības neliecināt pret sevi (pārsūdzētā sprieduma 46. punkts).

17. Nepārbaudot jautājumu, vai šo pamatu varētu uzskatīt par pieņemamu, Pirmās instances tiesa aprobežojās ar norādi, ka apstrīdētais lēmums varētu būt prettiesisks tikai tad, ja *Dalmine* ar jautājumiem, kuri bija 1997. gada 6. oktobra lēmuma priekšmets, būtu pamudināta atzīt apstrīdētajā Lēmumā konstatētā pārkāpuma pastāvēšanu. Lai arī Komisija savā sākotnējā 1997. gada 22. aprīļa informācijas pieprasījumā uzdeva daudzus jautājumus, tomēr atsevišķi Komisijas jautājumi *Dalmine* 1997. gada 6. oktobra lēmuma ietvaros attiecās uz ziņām dokumentos un tīri objektīvu informāciju, un

4 — C(1997) 3036, IV 35.860, nav publicēts.

5 — Pirmās instances tiesas 1998. gada 24. jūnija rīkojums lietā T-596/97 *Dalmine*/Komisija (*Recueil*, II-2383. lpp.).

6 — 1989. gada 18. oktobra spriedums lietā 374/87 (*Recueil*, 3283. lpp., 35. punkts).

7 — Pirmās instances tiesas 2001. gada 20. februāra spriedums lietā T-112/98 (*Recueil*, II-729. lpp., 67. punkts).

8 — Padomes 1962. gada 6. februāra Regula Nr. 17 — Pirmā Regula par Līguma 85. un 86. panta īstenošanu (OV 13, 204. lpp.).

9 — Pirmās instances tiesa šajā sakarā norāda uz savu 2000. gada 15. marta spriedumu apvienotajās lietās T-25/95, T-26/95, no T-30/95 līdz T-32/95, no T-34/95 līdz T-39/95, no T-42/95 līdz T-46/95, T-48/95, no T-50/95 līdz T-65/95, no T-68/95 līdz T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 un T-104/95 *Cimenteries CBR* u.c./Komisija, Cementa spriedums (*Recueil*, II-491. lpp., 734. punkts).

tādēļ nebija paredzēti pamudināt *Dalmine* atzīt pārkāpumu (pārsūdzētā sprieduma 47. punkts).

2) Apelācijas sūdzības iesniedzējas iebildumi

18. Pēc apelācijas sūdzības iesniedzējas domām, Pirmās instances tiesa kļūdaini piemēroja tiesības un pārkāpa tās tiesības uz aizstāvību, uzskatot jautājumus, kurus Komisija uzdeva izmeklēšanas gaitā, par pieļaujamiem no tiesību viedokļa. Tā tika pārkāptas arī apelācijas sūdzības iesniedzējas tiesības netikt piespiestai neliecināt pret sevi. Apelācijas sūdzības iesniedzēja sava apgalvojuma pamatošanai norāda uz pirmā jautājuma d) apakšpunktu, kas ir izklāstīts Komisijas 1997. gada 6. oktobra Lēmuma I pielikumā [10]. Tā uzskata, ka atbildes sniegšana uz šo jautājumu nenoliedzami būtu saistīta ar liecināšanu pret sevi.

19. Tiesas sēdē apelācijas sūdzības iesniedzēja paskaidroja, ka šo pamatu nevar izvērtēt, vienkārši norādot uz pastāvošo judikatūru, kā Pirmās instances tiesa to vēlreiz rezumēja savā spriedumā lietā *Mannesmann*. Lietas apstākļi, kuri ir arī bijuši nozīmīgi iepriekšminētā sprieduma taisīšanai, stipri atšķiras no tiem, kuri ir šīs lietas pamatā.

3) Komisijas atbilde

20. Komisija paskaidro, ka premise, uz ko balstīti apelācijas sūdzības iesniedzējas apsvērumi, ir nepareiza. Tās norādītais jautājums patiešām ir izklāstīts Komisijas 1997. gada 6. oktobra lēmuma I pielikuma 1. punkta d) apakšpunktā. Kā izriet no lēmuma rezolutīvās daļas 1. panta, *Dalmine* tomēr nebija pienākuma atbildēt uz šo jautājumu [11].

21. Tā kā *Dalmine* nebija pienākuma atbildēt uz šo jautājumu, Pirmās instances tiesa attiecīgi varēja konstatēt, ka šajā gadījumā nebija pārkāptas atbildētājas tiesības.

22. Turklāt Komisija piebilda, ka *Dalmine* nekad nav sniegusi atbildi uz minētā pirmā jautājuma d) apakšpunktu.

10 — Šī jautājuma d) apakšpunkts skan: "Attiecībā uz sanāksmēm, par kurām Jums neizdevās iegūt atbilstošos dokumentus, aprakstiet šo sanāksmju tēmas, pieņemtos lēmumus, to dokumentu tipu, kas tika saņemti pirms un pēc šīm sanāksmēm, apspriestās un/vai nolemtās kvotas ("sharing keys") attiecībā uz ģeogrāfiskajiem sektoriem un to darbības ilgumu, apspriestās un/vai nolemtās cenas attiecībā uz ģeogrāfiskajiem sektoriem un to darbības ilgumu, precizējot to tipu ("Target Price" — "TP", "Winning Price" — "WP", "Proposal Price" — "PP", "Rock Bottom Prices" — "RBP")."

11 — Tas skan šādi: "1. pants. *Dalmine* ir jāsniedz informācija par 1. jautājuma b) apakšpunktu, 3. jautājuma b) apakšpunktu un 8. jautājumu, kas ir formulēti šī lēmuma I pielikumā, 30 dienu laikā pēc šī pieprasījuma saņemšanas."

4) Vērtējums

23. Fiziskas vai juridiskas personas, pret kuru uzsākta izmeklēšana par iespējamo EK līgumā iekļauto konkurences tiesību pārkāpumu, tiesības netikt piespiestai liecināt pret sevi pieskaitāmas pie pienācīga procesa principa, kur jābūt ievērotām tiesībām uz aizstāvību.

24. Tiesa un Pirmās instances tiesa to skaidri atzina savā judikatūrā, kas minēta iepriekš.

25. Pienācīga procesa principa galvenais nosacījums ir tāds, ka nevienu nedrīkst *piespiest*[12] liecināt pret sevi. Bez šādas piespiešanas lietas dalībnieks, pret kuru ir uzsākta izmeklēšana, ir tiesīgs pats izlemt, vai un kā tas vēlas atbildēt uz uzdotajiem jautājumiem.

26. Šāda lēmuma pieņemšanā to var ietekmēt stipri atšķirīgi viedokļi, tādi kā sadarbības ar Komisiju priekšrocības un trūkumi turpmākās izmeklēšanas gaitā, pret to vērsto netiešo pierādījumu kvalitāte un saistībā ar to tās cerības attiecībā uz veiksmīgu vai neveiksmīgu izmeklēšanas rezultātu.

27. Ja lēmuma pieņemšanā nav rīcības brīvības, jo attiecīgajai personai ir pienākums atbildēt uz tai uzdotajiem jautājumiem, spriedums par to, vai aizliegums piespiest liecināt pret sevi ir vai nav ievērots, pilnībā ir atkarīgs no šo jautājumu satura.

28. Izvērtējot kopumā šo pirmo pamatu, mēs nenonākam līdz šai otrajai pakāpei, kur šajā gadījumā varētu būt nepieciešama tuvāka 1997. gada 6. oktobra lēmuma I pielikuma pirmā jautājuma d) apakšpunkta izvērtēšana.

29. Šī lēmuma rezolutīvās daļas 1. pants, proti, iekļauj pabeigtu jautājumu kopsavilkumu, uz kuriem *Dalmine* bija jāatbild. Pirmā jautājuma d) apakšpunkts tajos neietilpst.

30. Tādējādi *Dalmine* varēja brīvi izvēlēties, vai tā atbildēs uz šo jautājumu. Tā to neizdarīja.

31. No tā izriet, ka šis pamats ir nepamatots. Nepastāvēja nekāds spiediens un *Dalmine* nesniedza atbildi, kuru varētu uzskatīt par liecināšanu pret sevi.

12 — Mans izcēlums.

32. Kā tiesas sēdē lika noprast apelācijas sūdzības iesniedzēja, ja apelācijas pamats ir plašāks un netieši nozīmē, ka aizliegumam uzdot jautājumus, kas varētu novest pie liecināšanas pret sevi, ir jāattiecas arī uz tādiem jautājumiem, uz kuriem lietas dalībniekam, pret kuru uzsākta izmeklēšana, nav [obligāti] jāatbild, sliktākajā gadījumā tas novestu pie nedaudz absurda rezultāta, kad izmeklēšanas iestāde vairs nedrīkst lūgt atzīt pārkāpumu labprātīgi, arī tad ja pastāv pārliecinoši pierādījumi pret to.

33. Arī interpretējot šo pamatu tik plaši — ja tā vispār ir iespējams, jo apelācijas sūdzības iesniedzējas argumenti tiesas sēdē nebija ne skaidri, ne precīzi, — tas nesniegtu iespēju uzskatīt to par pamatotu.

B — *Otrais pamats — Kopienas tiesību pārkāpums un nepareiza piemērošana, un tiesību uz aizstāvību pārkāpums, jo Pirmās instances tiesa "sadales atslēgas" dokumentu uzskatīja un novērtēja kā pieņemamu pierādīšanas līdzekli*

1) Konteksts un Pirmās instances tiesas apsvērumi

34. Pirmajā instancē apelācijas sūdzības iesniedzēja norādīja, ka "sadales atslēgas" dokuments ir nepieņemams kā pierādījums apstrīdētā Lēmuma 1. pantā un 2. pantā konstatētā pārkāpuma pastāvēšanai, jo Komisija nav izpaudusi ne minētā dokumenta autoru, ne tā izcelsmi. Trūkstot šādai informācijai, pret šī pierādījuma autentiskumu un pierādījuma spēku ir jāizturas piesardzīgi (pārsūdzētā sprieduma 67. punkts).

35. Atsaucoties uz saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Kopienu tiesībās valdošo brīvas pierādījumu novērtēšanas principu [13], Pirmās instances tiesa pārsūdzētajā spriedumā secināja, ka *Dalmine* argumenti gan ir ņemami vērā vērtējumā, vai "sadales atslēgas" dokuments ir ticams pierādījums un tādēļ pārliecinošs, bet nevar konstatēt, ka šis dokuments ir nepieņemams pierādījums (pārsūdzētā sprieduma 72. un 73. punkts).

36. Pirmajā instancē *Dalmine* turklāt vēl apstrīdēja to, ka tika ņemti vērā tās agrāku vadošu darbinieku, kuri sniedza liecības citas —krimināltiesiskas — izmeklēšanas ietvaros, kurai nav nekāda sakara ar Komisijas veikto izmeklēšanu, pratināšanas protokoli.

13 — Pirmās instances tiesa atsaucas uz tiesneša Vesterdorfa [*Vesterdorf*], kas pilda ģenerāladvokāta funkcijas, secinājumiem lietā T-1/89 *Rhône-Poulenc*/Komisija (1991. gada 24. oktobra spriedums, *Recueil*, II-867. lpp.), kā arī Tiesas 2000. gada 23. marta spriedumu apvienotajās lietās C-310/98 un C-406/98 *Met-Trans* un *Sagpol* (*Recueil*, I-1797. lpp., 29. punkts) un Pirmās instances tiesas 2002. gada 7. novembra spriedumu apvienotajās lietās T-141/99, T-142/99, T-150/99 un T-151/99 *Vela* un *Tecnagrind*/Komisija (*Recueil*, II-4547. lpp., 223. punkts).

Šie protokoli esot nepieņemami pierādījumi. Apelācijas sūdzības iesniedzēja savu argumentu pamatošanai atsaucās uz spriedumu lietā "Spānijas bankas" [14], ko atbilstoši tās viedoklim var attiecināt arī uz šo lietu (pārsūdzētā sprieduma 76. un 77. punkts).

37. Pirmās instances tiesa noraidīja atsaukšanos uz spriedumu lietā "Spānijas bankas" un konstatēja, ka tas attiecas uz Komisijas atbilstoši Regulas Nr. 17 11. pantam iegūtās informācijas izmantošanu valsts iestādēs. Šāda situācija tiek skaidri paredzēta Regulas Nr. 17 20. pantā. Tādēļ jautājums, vai Komisija valsts iestādēm drīkst nodot attiecīgo informāciju un vai tās to drīkst izmantot kā pierādījumu, ir Kopienas tiesību jautājums (pārsūdzētā sprieduma 84. un 85. punkts).

38. Turpretim jautājums, vai kompetentās iestādes drīkstēja nodod Komisijai informāciju, kas iegūta, piemērojot valsts krimināltiesību normas, principā ir saistīts ar valsts tiesībām, kas regulē izmeklēšanas procesu. Tādēļ šo jautājumu izlemj katras atsevišķas valsts tiesa [15]. No *Dalmine* argumentiem nevar secināt, ka tika iesaistītas Itālijas tiesas, lai pārbaudītu apstrīdēto nopratināšanas protokolu izmantošanas Kopienu līmenī likumību, un *Dalmine* arī nenorādīja neko, ar ko varētu pierādīt, ka šī izmantošana bija pretrunā atbilstošām Itālijas tiesību normām (pārsūdzētā sprieduma 86. un 87. punkts).

39. Pirmās instances tiesa noslēdz savus apsvērumus ar konstatāciju, ka *Dalmine* argumenti skar vienīgi aplūkojamo protokolu pierādījuma spēku, bet ne to kā pierādījumu pieņemamību šajā procesā (pārsūdzētā sprieduma 90. punkts).

2) Apelācijas sūdzības iesniedzējas iebildumi

40. *Dalmine* izvirzītie iebildumi vērsti pret to, ka "sadales atslēgas" dokuments, kā arī tās bijušo vadošo darbinieku nopratināšanas protokoli tika pieļauti kā pierādījumi.

41. Pirmā iebilduma pamatojumam apelācijas sūdzības iesniedzēja min, ka "sadales atslēgas" dokuments ir anonīms divējādi —

14 — 1992. gada 16. jūlija spriedums lietā C-67/91 *Asociación Española de Banca Privada* u.c. (*Recueil*, I-4795. lpp., 35. un turpmākie punkti).

15 — Pirmās instances tiesa piebilda, ka Kopienu tiesa procesā, kas uzsākts atbilstoši EKL 230. pantam, nav kompetenta lemt par valsts iestāžu pieņemto lēmumu likumību, raugoties no Kopienu tiesību viedokļa, un šajā sakarā ar analoģijas palīdzību cita starpā norāda uz Tiesas 1992. gada 3. decembra spriedumu lietā C-97/91 *Oleificio Borelli*/Komisija (*Recueil*, I-6313. lpp., 9. punkts).

ne ir paziņota tās personas identitāte, kas to nodeva Komisijai, ne zināmi tā veidotāji un apstākļi, kādos tas tika veidots.

42. Apelācijas sūdzības iesniedzēja, atsaucoties uz spriedumiem lietās Komisija/*Tordeur*[16], *Vela* un *Tecnagrind*/Komisija un *Met–Trans* un *Sagpol*[17], minēja, ka Pirmās instances tiesa nedrīkstēja pieļaut šo dokumentu kā pierādījumu.

43. Turklāt pirms pieļaut anonīmu dokumentu kā pierādījumu, katrā ziņā vajadzēja pārbaudīt tā pamatotību un ticamību. Arī tad šis dokuments, labākajā gadījumā, varētu iniciēt izmeklēšanas uzsākšanu, tomēr to nedrīkstēja izmantot kā pierādījumu apstrīdētajam Līguma konkurences noteikumu pārkāpumam.

44. Šajā sakarā *Dalmine* norāda, ka pārsūdzētais spriedums ir pretrunīgs, jo Pirmās instances tiesa, no vienas puses, secina, ka *Dalmine* argumenti, lai izvērtētu dokumenta ticamību, varētu būt nozīmīgi, bet, no otras puses, nepāriet pie to satura pārbaudes.

45. Visbeidzot Pirmās instances tiesai vajadzēja noskaidrot, vai Komisijai faktiski bija svarīgi iemesli neizpaust sava informatora identitāti.

46. Attiecībā uz otro iebildumu apelācijas sūdzības iesniedzēja, pirmkārt, min, tiklīdz Komisija saņēma minēto protokolu, tai vajadzēja to nekavējoties informēt. Tās neizdarība uzskatāma par tiesību uz taisnīgu lietas izskatīšanu principa pārkāpumu, kas noteikts Eiropas Cilvēktiesību konvencijas (turpmāk tekstā — "ECTK") 6. panta 1. punktā un ir precizēts Eiropas Cilvēktiesību tiesas (turpmāk tekstā — "ECT") judikatūrā.

47. Otrkārt, apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda, ka Pirmās instances tiesa gan ieņēma zināmu nostāju jautājumā, vai protokoli ir nonākuši Komisijas rīcībā likumīgi, tomēr neatbildēja uz galveno jautājumu, vai Komisija, veicot pašas izmeklēšanu, drīkstēja vērtēt šos dokumentus. Tā uzskata, ka Komisija drīkstēja šos dokumentus izvērtēt

16 — 1985. gada 3. oktobra spriedums lietā 232/84 Komisija/*Tordeur* (*Recueil*, 3223. lpp.).

17 — Iepriekš minēts 13. zemsvītras piezīmē.

kā netiešu pierādījumu, nevis kā pierādījumu *Dalmine* izdarītā pārkāpuma pastāvēšanai [18]. Apelācijas sūdzības iesniedzēja šajā sakarā norāda, ka attiecīgajiem dokumentiem bija pagaidu raksturs un ka to ticamība kriminālprocesā, kurā tie tika veidoti, vēl netika konstatēta.

ir nepieņemami, nevar tikt atzīti par pieņemamiem Kopienu tiesību kontekstā. Pat ja šis apgalvojums būtu pareizs, *quad non*, "līdzīgais process", kas būtu jāņem vērā, izvērtējot pierādījumu pieņemamību Komisijas uzsāktajos procesos konkurences lietās, skartu nevis atsevišķas dalībvalsts kriminālprocesuālās tiesības, bet gan vismaz *dažādu* dalībvalstu materiālās un procesuālās krimināltiesības.

3) Komisijas argumenti

48. Attiecībā uz pirmo iebildumu Komisija iebilst pret argumentu, ka Pirmās instances tiesa nedrīkstēja pieņemt "sadales atslēgas" dokumentu kā pierādījumu. Šim apelācijas sūdzības iesniedzējas argumentam nav rodams apstiprinājums tās minētajā judikatūrā.

50. Uz iebildumu, ka pirms "sadales atslēgas" dokuments ir apstiprināts kā pieņemams un izvērtējams pierādījums, Pirmās instances tiesai būtu vismaz jāpārbauda apelācijas sūdzības iesniedzējas argumenti par tā ticamību, Komisija atbild, ka pirmās instances tiesas procesā apelācijas sūdzības iesniedzēja pret to neko nebija norādījusi. Tādēļ tā nevar pārmest Pirmās instances tiesai, ka netika pārbaudīta šī dokumenta ticamība.

49. It sevišķi sprieduma apvienotajās lietās *Met-Trans* un *Sagpol* [19] 29. punkts nekādā ziņā neapstiprina, ka pierādījumi, kas saskaņā ar dalībvalstu procesuālajām tiesību normām

51. Turklāt Komisija šajā sakarā norāda, ka abos pirmās instances procesos "sadales atslēgas" dokumenta ticamība jau ir tikusi skaidri iztirzāta [20].

18 — Šajā sakarā prasītāja attiecīgi atsaucas uz spriedumu lietā "Spānijas bankas", iepriekš minēts 14. zemsvītras piezīmē, no kura izriet princips, ka iestāde, kuras rīcībā ir informācija, nedrīkst to izmantot citiem mērķiem kā tikai tiem, kādiem tā savākta. Ja informācija tiek nodota citām iestādēm, tās drīkst to izmantot tikai kā netiešus pierādījumus, kas var tikt ņemti vērā lēmumā par to, vai vajag uzsākt izmeklēšanas procesu vai nē. Tomēr informācijai jāpaliek valsts iestāžu iekšējā lietošanā. Tādēļ to nevar vērtēt kā pierādījumu, iepriekš minētā sprieduma 37., 39., 42. un 53. punkts.

19 — Saskaņā ar to — "tā kā "pierādījuma" jēdziens Kopienu tiesībās nav definēts, principā ir pieņemami visi pierādījumi, kurus pieļauj līdzīgā procesā dalībvalstu procesuālās tiesības".

20 — Pirmās instances tiesas 2004. gada 8. jūlija spriedums lietā T-44/00 *Mannesmannröhren-Werke AG*/Komisija (Krājums, II-2223. lpp., 94. punkts) un spriedums apvienotajās lietās T-67/00, T-68/00, T-71/00 un T-78/00 *JFE Engineering Corp.* u.c./Komisija (Krājums, II-2501. lpp., 274. punkts).

52. Šajā sakarā Pirmās instances tiesa konstatēja, ka "tieši pretēji — šā dokumenta ticamību nenoliedzami samazina fakts, ka nav zināms tā sastādīšanas konteksts un Komisijas paskaidrojumus šajā sakarā nav iespējams pārbaudīt" [21]. Tomēr "[..] jāsecina, ka sadales atslēgas dokuments saglabā pierādīšanas vērtību, lai Komisijas izmantoto pierādījumu kopuma kontekstā apstiprinātu atsevišķus būtiskus apgalvojumus Verlukas paskaidrojumos sakarā ar vienošanos par tirgus sadali attiecībā uz bezšuvju *OCTG* caurulēm" [22].

53. Uz apelācijas sūdzības iesniedzējas argumentu, ka Pirmās instances tiesa nepamatoti nav noskaidrojusi jautājumu, vai bija faktiski svarīgi iemesli informatora identitātes neizpaušanai, Komisija norāda, ka Tiesa šādu argumentu jau noraidīja spriedumā lietā *Adams* [23].

54. Attiecībā uz otro iebildumu Komisija atzīmē, ka argumentam, ka tiklīdz tā saņēma minēto protokolu, tai vajadzēja apelācijas sūdzības iesniedzēju nekavējoties informēt, trūkst jebkāda juridiska pamatojuma. To arī nevar secināt no ECTK un ECT judikatūras.

55. Saskaņā ar spēkā esošajām Kopienu tiesībām apelācijas sūdzības iesniedzējai cita starpā ir tiesības paziņojuma par iebildumiem saņemšanas brīdī vai īsi pēc tam piekļūt dokumentiem. Tas ir pietiekoši, lai garantētu tiesības uz aizstāvību. Apelācijas sūdzības iesniedzēja nevarēja pierādīt, ka tās tiesības uz aizstāvību tika pārkāptas tādējādi, ka tā varēja iepazīties ar protokoliem nevis pirms, bet gan tikai paziņojuma par iebildumiem saņemšanas brīdī.

56. Uz otro apelācijas sūdzības iesniedzējas argumentu Komisija atbild, ka ņemot vērā, ka saskaņā ar Regulas Nr. 17 11. panta 1. punktu tā var iegūt visu vajadzīgo informāciju no dalībvalstu valdībām un kompetentajām iestādēm, tai jāvar attiecīgo informāciju arī izmantot.

57. Arī Pirmās instances tiesa pareizi nolēma, ka ne tā pati, ne Komisija nav kompetenta lemt par šāda veida informācijas izcelsmes likumību, pamatojoties uz spēkā esošajām valsts procesuālajām tiesību normām [24]. Šis jautājums piekrīt kompetentai valsts tiesai.

21 — Spriedums apvienotajās lietās *JFE Engineering Corp.*, 274. punkts.

22 — Turpat, 288. punkts.

23 — 1985. gada 7. novembra spriedums lietā 145/83 *Adams*/Komisija (*Recueil*, 3539. lpp., 35. punkts).

24 — Pārsūdzētā sprieduma 86. punkts.

58. Tomēr saskaņā ar Pirmās instances tiesas spriedumu [25] apelācijas sūdzības iesniedzēja pirmajā instancē neminēja, ka jautājums par nopratināšanas protokolu nodošanas likumību un izmantošanu Kopienas līmenī būtu bijis nodots izskatīšanā Itālijas tiesā.

4) Vērtējums

59. Attiecībā uz pirmo iebildumu šī pamata ietvaros pietiek ar norādi uz maniem secinājumiem lietā *Salzgitter Mannesmann*, agrāk *Mannesmannröhren-Werke*/Komisija [26].

60. Šo secinājumu 50.–70. punktā es pārbaudīju un noraidīju atbilstošus, tomēr nedaudz detalizētāk izklāstītus apelācijas sūdzības iesniedzējas minētajā lietā iebildumus pret "sadales atslēgas" dokumenta pieņemamību.

61. Manuprāt, apsvērumi, kurus es norādīju turpat, ir pilnā mērā attiecināmi uz argumentiem, kurus *Dalmine* izvirzīja sava pirmā iebilduma pamatošanai.

62. Uzskatu, ka nav nepieciešams vairāk kavēties arī pie šī pamata otrā iebilduma.

63. Tāpat kā Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 83. punktā, tā arī es nevaru rast spēkā esošajās Kopienu tiesībās nevienu apstiprinājumu apelācijas sūdzības iesniedzējas pirmajam argumentam, proti, ka tiklīdz Komisija saņēma minēto protokolu, tai vajadzēja to par šo protokolu nekavējoties informēt.

64. Pienācīga procesa principu arī nevar izprast tādējādi, ka no tā var atvasināt apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvoto Komisijas pienākumu. Ja pieņemt, ka tai kā kompetentai iestādei izmeklēšanas pirmajā posmā būtu jāpaziņo šajā pārkāpumā iespējams iesaistītajiem dalībniekiem informācija, kas varētu pamatot Līguma konkurences noteikumu pārkāpuma pieņēmumu, šāda veida pienākums nopietni apgrūtinātu vai pat padarītu neiespējamu izmeklēšanas turpināšanu un pabeigšanu.

65. Iesaistītie uzņēmumi tad varētu jau izmeklēšanas sākuma posmā veikt nepiecie-

25 — Pārsūdzētā sprieduma 87. punkts.

26 — Lieta C-411/04 P (2007. gada 25. janvāra spriedums, Krājums, I-959. lpp.).

šamos pasākumus, lai liegtu Komisijai savākt papildu pierādījumus [27].

66. Otrais arguments ir nedaudz sarežģītāks.

67. Apelācijas sūdzības iesniedzēja būtībā apgalvo, ka Pirmās instances tiesa, izvērtējot jautājumu, vai protokolu gadījumā runa ir par pieņemamiem un izmantojamiem pierādījumiem, nedrīkstēja aprobežoties ar to, ka ir pārbaudījusi, saskaņā ar kādām tiesību normām un kādai tiesai ir jāizvērtē valsts krimināllizmeklēšanas ietvaros iesniegto pierādījumu tālāk nodošanas Komisijai un to kā iespējamā pārkāpuma pierādījumu izmantošanas likumība.

68. Turklāt Pirmās instances tiesai esot bijis jāizskata jautājums, vai materiāls, ko Komisija saņēma no valsts iestādēm un attiecībā uz kuru pastāv pieņēmums, ka tas ticis nodots tālāk nelikumīgi, kā tāds ir pieņemams un izmantojams pierādījums.

69. Šajā sakarā apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda uz spriedumu lietā "Spānijas bankas", no kura attiecīgi izriet, ka valsts iestāžu sniegtās ziņas Komisija drīkst izmantot tikai iestādes ietvaros un vienīgi kā iespējamā pārkāpuma netiešu pierādījumu; saskaņā ar spriedumu, līdzīgi tas attiecas arī uz ziņām, ko valsts iestādēm sniedz Komisija.

70. Manuprāt, šis atjautīgais arguments nevar būt veiksmīgs, jo paliek bez ievērības tas, ka minētais Tiesas spriedums balstīts uz Komisijas tiesību ievākt informāciju, šo tiesību apjoma, kā arī iesaistīto personu interešu, kuras Komisijai jāņem vērā, izmantojot šīs tiesības, sistemātisku pārbaudi. Pamatojoties uz to, Tiesa secinājusi, ka informācijas, ko valsts iestādes saņēmušas no Komisijas, izvērtēšana var tikt ierobežota.

71. Turpretim tikai valsts tiesa saskaņā ar spēkā esošajām valsts tiesību normām var atbildēt uz jautājumiem, vai valsts iestādes var sagādāt Komisijai informāciju, kādi ierobežojumi un nosacījumi attiecas uz šī materiāla izvērtēšanu Komisijā, un vai to drīkst publiskot, kā to pamatoti norādījusi Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 86. punktā.

72. No tā izriet, ka Komisija, ja tā saskaņā ar Regulas Nr. 17 11. panta 1. punktu lūdz valsts iestādēm ziņas, drīkst vadīties no tā, ka šīs ziņas ciktāl iespējams un nepieciešams var

27 — Uz to norāda arī Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 83. punkta pēdējā teikumā.

izmantot kā pierādījumus, ja valsts iestādes šīs informācijas izvērtēšanu saskaņā ar savas valsts tiesībām nav pakļāvušas ierobežojumiem un nosacījumiem. Tādēļ šī informācija, neaizskarot tiktāl kompetento valsts iestāžu formulētos ierobežojumus un nosacījumus, veido pieņemamus un izmantojamus pierādījumus.

73. Šis secinājums nav pretrunā atbildētājas tiesībām uz taisnīgu lietas izskatīšanu. Tas paver divas iespējas norādīt gan Komisijā, gan Pirmās instances tiesā, ka saskaņā ar valsts tiesību normām attiecīgā informācija ir sniegta nelikumīgi vai ka tās izvērtēšana nelikumīgi netiek pakļauta nekādiem nosacījumiem un ierobežojumiem.

74. Tomēr šāda veida argumentam vajadzētu būt pamatotam ar sākotnēju vēršanos valsts tiesā, kuras kompetencē ir atbilstošo valsts tiesību normu interpretācija, un tās judikatūru.

75. Tāpēc, lai pamatotu attiecīgās valsts informācijas kā pierādījuma nepieņemamību, nepietiek tikai ar atsaukšanos uz valsts tiesību normām. Proti, tas novestu vai nu pie attiecīgā pierādījuma automātiskas nepieņemamības, vai uzliktu kopienu tiesai pienākumu veikt pārbaudi, kas nav tās kompetencē.

76. Tā kā no pirmās instances dokumentiem šajā lietā neizriet, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja ir veikusi darbības, lai lūgtu kompetento valsts tiesu izvērtēt aplūkojamo protokolu tālāk nodošanas un izvērtēšanas Komisijā likumību, un nav arī konkrētu apstākļu, no kuriem izriet, ka šis izvērtējums pārkāpj spēkā esošās Itālijas tiesības normas, Pirmās instances tiesa pareizi konstatēja, ka šie protokoli bija pieņemami un izmantojami kā pierādījumi *Dalmine* inkriminētajam pārkāpumam.

77. Tādēļ arī šī pamata otrais iebildums ir noraidāms kā nepamatots.

C — Trešais pamats — ietverot apstrīdētajā Lēmumā argumentus, kuriem nav nekāda sakara ar apelācijas sūdzības iesniedzējai paziņotajiem iebildumiem, tika pārkāpts EKL 81. pants

1) Konteksts un Pirmās instances tiesas apsvērumi

78. Pirmajā instancē *Dalmine* pārmeta, ka apstrīdētajā Lēmumā tika minēti konkrēti fakti, kas nebija saistīti ar konstatētajiem

pārkāpumiem, bet varēja radīt tai kaitējumu, kā, piemēram, konstatācija par aizliegtajām vienošanās ārpus Kopienas, kā arī vienošanās par cenām [28], kas vispār netika izvērtēti apstrīdētā Lēmuma 1. un 2. pantā minētā pārkāpuma pierādīšanai.

79. Pārsūdzētā sprieduma 134. punktā Pirmās instances tiesa konstatēja, "ka nepastāv tāda tiesību norma, kas ļautu lēmuma adresātam EKL 230. pantā paredzētās prasības atcelt lēmumu ietvaros apstrīdēt tajā norādīto pamatojumu, ja vien šis pamatojums nerada juridiskas sekas, kas ietekmē tā intereses [29]. Principā lēmuma pamatojums sava rakstura dēļ nevar radīt šādas sekas. Šajā lietā prasītājs nav pierādījis, ka Apstrīdētais pamatojums ir radījis sekas, kas ietekmējušas tā juridisko statusu".

2) Apelācijas sūdzības iesniedzējas iebildums

80. Šī pamata pamatošanai apelācijas sūdzības iesniedzēja būtībā ceļ iebildumu, kas vērsts uz to, ka Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 134. punktā nepamatoti atstāja bez ievērības Regulas Nr. 17 21. panta 2. punktu. Saskaņā ar šo tiesību normu Komisija, ievērojot uzņēmēju likumīgās intereses sargāt to komercnoslēpumu, varēja un tai vajadzēja aprobežoties ar Lēmuma būtiskā satura ziņām.

3) Komisijas argumenti

81. Pēc Komisijas domām, Pirmās instances tiesa pareizi konstatēja, ka, no vienas puses, Lēmuma adresāts prasības atzīt lēmumu par spēkā neesošu ietvaros nevarēja apstrīdēt atsevišķus Lēmuma pamatus, izņemot gadījumu, ja šie pamati būtu radījuši juridiski saistošas sekas, kas varēja skart tā intereses, un ka, no otras puses, *Dalmine* nav pierādījusi, ka apstrīdētās pamatojuma daļas rada juridiski saistošas sekas, kas mainītu tās tiesisko stāvokli.

4) Vērtējums

82. Šo pamatu nevar apmierināt. Ja apelācijas sūdzības iesniedzējai ir iebildumi pret konkrētu faktu minēšanu Lēmumā, kas, Komisijai konstatējot pārkāpumu, pēc apelācijas sūdzības iesniedzējas viedokļa nav

28 — Šajā sakarā apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda uz apstrīdētā Lēmuma 54.–61., 70.–77. punktu, kā arī 121. un 122. punktu.

29 — Šajā sakarā Pirmās instances tiesa norāda uz savu 2000. gada 22. marta spriedumu apvienotajās lietās T-125/97 un T-127/97 *Coca-Cola*/Komisija (*Recueil*, II-1733. lpp., 77. un 80.–85. punkts).

svarīgi, kā pareizi skaidroja Pirmās instances tiesa, tā nevar to apstrīdēt, ceļot prasību, kas ir vērsta tieši uz Lēmuma, ar ko tika konstatēts pārkāpums, atcelšanu.

D — *Ceturtais pamats — tiesību pārkāpums, kļūdains faktu vērtējums un pamatojuma neesamība saistībā ar apstrīdētā Lēmuma 1. pantā noteikto pārkāpumu*

— *Piektais pamats — tiesību pārkāpums, kļūdains pierādījumu vērtējums un pamatojuma neesamība saistībā ar pārkāpuma ietekmi uz tirdzniecību starp dalībvalstīm*

83. Ja apelācijas sūdzības iesniedzēja uzskata, ka šo faktu publiskošana var radīt tai kaitējumu, jo tādējādi atklātībā nonāktu tās neizpaužamie komercnoslēpumi vai pret to, iespējams, tiktu vērsti trešo personu prasījumi par zaudējumu atlīdzināšanu, tā var lūgt Komisiju tādēļ ņemt vērā šo apstākli, publiskojot Lēmumu *Oficiālajā Vēstnesī*[30].

1) Konteksts un Pirmās instances tiesas apsvērumi

85. Pirmajā instancē *Dalmine* apstrīd Komisijas Lēmuma 1. pantu, norādot divus pamatus:

84. Ja apelācijas sūdzības iesniedzēja tomēr uzskata, ka ar Lēmuma publisko formu tai ir ticis nodarīts kaitējums, tā var šī iemesla dēļ saskaņā ar EKL 288. panta otro daļu celt Tiesā prasību par zaudējumu atlīdzināšanu tiktāl, ciktāl ir izpildīti pārējie priekšnoteikumi šādas prasības par zaudējumu atlīdzināšanu celšanai. Tādēļ man nav ilgāk jākavējas pie šī pamata izvērtējuma.

— apstrīdētajā Lēmumā nav norādīts pietiekams pamatojums atbilstoši EKL 253. pantam un tajā ir nepareizi piemērots EKL 81. pants. It īpaši tādēļ, ka Komisija nebija veikusi pamatīgu konkrētā tirgus analīzi, tā nebija spējīga novērtēt, vai bija izpildīti nosacījumi EKL 81. panta 1. punkta piemērošanai, un tādējādi tā pārkāpa šo normu (pārsūdzētā sprieduma 137. punkts);

30 — Komisija norāda, ka prasītāja nav cēlusi nekādus iebildumus pret Komisijas plānoto Lēmuma publiskās versijas paziņošanu.

— tās līdzdalība konstatētajā pārkāpumā apstrīdētā Lēmuma 1. panta izpratnē nav atstājusi būtisku iespaidu uz konkurenci, cita starpā tās maznozīmīgā stāvokļa Itālijas standarta *OCTG* cauruļu un "projekta vadu" tirgū un tās neuzticamības pildot vienošanās noteikumus dēļ (pārsūdzētā sprieduma 159. punkts).

87. Pirmās instances tiesa šos argumentus detalizēti izvērtēja pārsūdzētā sprieduma 145.–158. punktā.

86. Atbilstoši pārsūdzētā sprieduma 138.–141. punktam pirmais pamats tika pamatots ar trīs apgalvojumiem:

88. Pirmo argumentu Pirmās instances tiesa aplūkoja pārsūdzētā sprieduma 145.–151. punktā. Pārsūdzētā sprieduma 145. un 146. punktā, apkopojot atbilstošo judikatūru attiecībā uz pienākumu norādīt pamatojumu un iebildumu pret šķietami uz lietu neattiecošos pamatojumu, Pirmās instances tiesa 147. punktā min pastāvīgo judikatūru, saskaņā ar kuru EKL 81. panta pārkāpuma pierādīšanai, ja ir pierādīta vienošanās vai saskaņotas rīcības konkurences ierobežošanai pastāvēšana, nevajag pierādīt, ka pastāvēja arī konkurencei nodarītais kaitējums.

— Komisija nenorādīja konkrētus datus par standarta *OCTG* cauruļu un "projekta vadu" tirgiem; tā savu tirgus analīzi balstīja uz būtiski lielāku preču klāstu. Šādā veidā apstrīdētā Lēmuma 68. punktā esošā tabula sniedz pilnīgi sagrozītu priekšstatu par stāvokli Itālijas standarta *OCTG* cauruļu tirgū. Tādēļ Komisijas veiktajai attiecīgā tirgus izpētei nav jēgas (pārsūdzētā sprieduma 138. un 139. punkts);

89. Tad pārsūdzētā sprieduma 148. punktā seko Pirmās instances tiesas apsvērumu galvenā doma, proti, ka "šajā lietā Komisija, lai konstatētu apstrīdētā Lēmuma 1. pantā minēto pārkāpumu, galvenokārt balstījās uz tirgu sadales vienošanās konkurenci deformējošo mērķi, kas aptvēra Vācijas, Lielbritānijas, Francijas un Itālijas tirgus, un šajā

— Lai gan *Dalmine* drīzāk ir spēcīgas pozīcijas Itālijas "projekta vadu" tirgū, bet tas veido tikai niecīgu daļu no kopējā Itālijas transportēšanas vadu tirgus (pārsūdzētā sprieduma 141. punkts).

nolūkā pamatojās uz dokumentālajiem pierādījumiem (skat. jo īpaši apstrīdētā Lēmuma 62.–67. punktu, kā arī iepriekš 111. punktā minēto spriedumu lietā *JFE Engineering* u.c./ Komisija, 173.–337. punkts)" [31].

90. Pārsūdzētā sprieduma 149. un 151. punktā Pirmās instances tiesa izdara šādus secinājumus:

— Lēmuma apsvērumu pamatojuma kontekstā apstrīdētā Lēmuma 68. punkts, kas skar vienošanās ietekmi, iekļauj alternatīvu un precīzāku papildu pamatojumu par pārkāpuma pastāvēšanu. Pat ja *Dalmine* varētu pierādīt, ka šis alternatīvais pamatojums ir nepietiekošs, tā to neizmantoja, jo šajā lietā ir jau pierādīts konkurenci ierobežojošas vienošanās mērķis;

— ņemot vērā, ka Komisijai EK līguma 81. panta pārkāpuma pastāvēšanas pierādīšanai, kad tā ir pierādījusi vienošanos, kas ir vērsta uz konkurences ierobežošanu, nevajag papildus pierādīt, ka pastāvēja arī konkurenci ierobežojoša ietekme, *Dalmine* arguments attiecībā uz vienošanās ietekmi nav ņemts vērā.

91. Pārsūdzētā sprieduma 152.–155. punktā Pirmās instances tiesa ir analizējusi otro argumentu:

— attiecībā uz iespējamo vienošanās mērķi Komisija pamatojās uz virkni pierādījumu, *kuru nozīmi Dalmine neapstrīd* [32], īpaši uz Verlukas [*Verluca*] liecībām, un tādēļ nekādā gadījumā tikai uz vienu pierādījumu, kura pierādījuma spēku *Dalmine* apšauba. Pat ja šis arguments būtu pamatots, šī kritika vien nevar būt par iemeslu apstrīdētā Lēmuma atcelšanai (152. punkts);

— katrā ziņā Bjazico [*Biasizzo*] liecības apstiprina liecības, ko sniedza viņa kolēģi, un nav apstrīdams, ka viņš nozīmīgu laika periodu bija atbildīgs par Lēmumā minēto produktu tirdzniecību (153. un 154. punkts);

31 — Šajā sakarā Pirmās instances tiesa norāda uz savu spriedumu, kas pasludināts tajā pašā datumā, 2004. gada 8. jūlijs, iepriekš minēts 20. zemsvītras piezīmē, kur tiek detalizēti aplūkots Komisijas Lēmuma 62.–67. punktā minēto rakstveida pierādījumu pierādījuma spēks.

32 — Mans izcēlums.

— tādēļ jāsecina, ka Bjazico liecības ir īpaši ticamas, ciktāl tās apstiprina Verlukas liecības par vietējo tirgu sadales vienošanās pastāvēšanu (155. punkts).

92. Trešo argumentu, ka Lēmuma 1. pantā minētā vienošanās par tirgus sadali nav ietekmējusi tirdzniecību starp dalībvalstīm, Pirmās instances tiesa noraidīja tikai ar konstatējumu, ka vienošanās par Kopienas iekšējo valsts tirgu, kā tie, par kuriem ir runa šajā lietā, sadali iespējams vienmēr — īstenošanas gadījumā konkrēti — ietekmē tādējādi, ka samazina tirdzniecības apjomu Kopienas robežās [33] (pārsūdzētā sprieduma 156. un 157. punkts).

93. Pirmās instances tiesa noraidīja otro pamatu šādu divu iemeslu dēļ:

— Komisija ņem vērā tirgu sadales vienošanās, kuras puse bija *Dalmine*, ierobežojošo mērķi, tādējādi iespējamais pierādījumu trūkums attiecībā uz *Dalmine* individuālās darbības konkurenci deformējošo ietekmi nav būtisks, lai konstatētu, ka tā ir izdarījusi apstrīdētā Lēmuma 1. pantā minēto pārkāpumu [34] (pārsūdzētā sprieduma 161. punkts);

— par *Dalmine* apgalvojumu, ka tā faktiski paturēja sev tiesības brīvi rīkoties, jāmin pastāvīgā judikatūra [35], saskaņā ar kuru gadījumā, ja uzņēmums kopā ar citiem uzņēmumiem piedalās sanāksmēs, kuru mērķis ir deformēt konkurenci, un, ja tas atklāti nedistancējas no šo sanāksmju rezultāta, radot iespaidu citiem dalībniekiem, ka tas piedalās aizliegtā vienošanās, ir uzskatāms, ka tas ir attiecīgās aizliegtas vienošanās dalībnieks (pārsūdzētā sprieduma 162. punkts).

2) Apelācijas sūdzības iesniedzējas iebildumi

94. Apelācijas sūdzības iesniedzēja ceturto pamatu pamato ar diviem iebildumiem.

33 — Pirmās instances tiesa šajā sakarā norāda uz savu 2002. gada 28. februāra spriedumu lietā T-395/94 *Atlantic Container Line* u.c./Komisija (*Recueil*, II-875. lpp., 79. un 90. punkts) un uz Tiesas 2001. gada 25. oktobra spriedumu lietā C-475/99 *Ambulanz Glöckner* (*Recueil*, I-8089. lpp., 48. punkts).

34 — Šajā sakarā Pirmās instances tiesa norāda cita starpā uz spriedumu Cementa lietā, iepriekš minēts 9. zemsvītras piezīmē, 1084.–1088. punkts.

35 — Cita starpā Pirmās instances tiesas 1991. gada 17. decembra spriedums lietā T-7/89 *Hercules Chemicals*/Komisija (*Recueil*, II-1711. lpp., 232. punkts); 1992. gada 10. marta spriedums lietā T-12/89 *Solvay*/Komisija (*Recueil*, II-907. lpp., 98. punkts); 1995. gada 6. aprīļa spriedums lietā T-141/89 *Tréfileurope*/Komisija (*Recueil*, II-791. lpp., 85. un 86. punkts), kā arī spriedums Cementa lietā, iepriekš minēts 9. zemsvītras piezīmē, 1353. punkts.

95. Ar savu pirmo detalizēti pamatoto iebildumu apelācijas sūdzības iesniedzēja pārmet Pirmās instances tiesai nepareizu lietas apstākļu izklāstu, kā arī pamatojuma trūkumu saistībā ar Lēmuma 1. pantā noteikto pārkāpumu.

96. Apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda, ka pretēji Pirmās instances tiesas viedoklim tā vēlējās pirmajā instancē galvenokārt ar savu argumentu apstrīdēt, ka iespējamā vienošanās bija tāda, kurai bija jūtama ietekme uz attiecīgo produktu tirgu, bet galvenokārt, lai atspēkotu apgalvojumu vai vismaz nopietni apšaubītu to, ka šāda vienošanās par tirgus sadali vispār pastāvēja.

97. Pirmās instances tiesa pieļāva divkāršu kļūdu, kad minētajos pārsūdzētā sprieduma fragmentos tā tieši un bez apstrīdētā Lēmuma 53., 54. un 62.–67. punktā minēto dokumentālo pierādījumu pārbaudes pieņēma, ka ir pierādīta uz tirgus sadali vērstas vienošanās pastāvēšana, un tādēļ neredzēja nepieciešamību izpētīt tirgus attiecības, no kurām varbūt varētu secināt par šādas vienošanās pastāvēšanu.

98. Argumentam pirmajā instancē vajadzēja pamudināt Pirmās instances tiesu pārbaudīt visus Lēmumā īpaši izceltos pierādījumus un noskaidrot, vai tie pietiekoši pierādīja vienošanās par Kopienas tirgus sadali pastāvēšanu.

99. Pēc tam apelācijas sūdzības iesniedzēja nosauc šādus pierādījumus, kurus, pēc tās domām, Pirmās instances tiesa nepamatoti nepārbaudīja:

— Verlukas liecības (Lēmuma 53. punkts);

— dokuments "entretien BSC" (Lēmuma 62. punkts);

— *British Steel* 1997. gada 31. oktobra atbilde uz Komisijas pieprasījumu sniegt informāciju (Lēmuma 54. punkts);

— Bjazico sniegtās liecības Bergamo prokuroram (Lēmuma 54. un 64. punkts);

— Behera liecības (Lēmuma 63. punkts);

— *Dalmine* 1997. gada 4. aprīlī rakstveida atbilde uz Komisijas 1997. gada 13. februāra pieprasījumu sniegt informāciju (Lēmuma 65. punkts).

100. Pēc apelācijas sūdzības iesniedzējas domām, pēc precīzākas visu šo pierādījumu pārbaudes vajadzētu konstatēt, ka uz šo pierādījumu bāzes nav iespējams secināt par apstrīdētā Lēmuma 1. pantā apzīmētās vienošanās par tirgus sadali pastāvēšanu.

101. Otrajā iebildumā apelācijas sūdzības iesniedzēja norādīja, ka attiecīgo produktu tirgu analīze Kopienas robežās, ko Pirmās instances tiesa neveica, varēja novest pie secinājuma, ka vienošanās par iekšējā tirgus sadali Kopienas robežās nevarēja pastāvēt.

102. Tomēr, no apelācijas sūdzības iesniedzējas šim nolūkam iesniegtajām ziņām, kas ir pretrunā apstrīdētā Lēmuma 68. punktā minētajai tabulai, varbūt var izsecināt vienošanās par iekšējā tirgus sadali pastāvēšanu attiecībā uz projekta vadiem, tomēr nekādā ziņā ne uz standarta *OCTG* caurulēm.

103. Pat ja vadītos pēc tā, ka pastāvēja kāda veida vienošanās starp Eiropas un Japānas ražotājiem, un pat ja tā attiektos uz Kopienas tirgu, no iepriekšminētā izriet, ka šī vienošanās netika realizēta un katrā ziņā tā neietekmēja tirgus svārstības.

104. Turpinājumā apelācijas sūdzības iesniedzēja min, ka EKL 81. pantu nedrīkst tulkot un piemērot tādējādi, ka aizliegtas vienošanās konkrētā ietekme tiktu pielīdzināta tās mērķim arī tad, ja tā netiktu ievērota un tādēļ nevarētu neko ietekmēt. Mērķa un ietekmes pielīdzināšana iespējams pastāvošas vienošanās gadījumā var novest pie nesamērīgam sankcijām visos gadījumos, kur konkurenci ierobežojošas vienošanās netika piemērotas un jebkurā gadījumā nebija paliekošas sekas.

105. Pamatojoties uz šiem abiem iebildumiem, apelācijas sūdzības iesniedzēja lūdz atzīt par spēkā neesošiem pārsūdzētā sprieduma 145.–155. punktu, kā arī 161. un 162. punktu ar visām no tā izrietošajām sekām attiecībā uz apstrīdēto Lēmumu un *Dalmine* ar šo [lēmumu] uzlikto naudas sodu.

106. Piekto pamatu veido viens pats iebildums: tā kā vienošanās, kuras mērķis bija panākt tirgus sadali, pastāvēšanu ne pierādīja Komisija savā Lēmumā, ne konstatēja Pirmās instances tiesa pārsūdzētajā spiedumā, Pirmās instances tiesas viedoklis, ka šī vienošanās automātiski ietekmē starpvalstu tirdzniecību, bija nepamatots.

107. Pat ja šādas vienošanās pastāvēšana būtu pierādīta — *quod non* — Pirmās instances tiesai vajadzētu pierādīt, vai tā faktiski radījusi sekas attiecībā uz starpvalstu

tirdzniecību, it sevišķi tāpēc, ka faktiskām vai iespējamām sekām, kā Pirmās instances tiesa pati atzīmēja, iespējams, būtu jābūt nozīmīgām.

— pareizi izvērtēt ražotāju starpā noslēgtās vienošanās ietekmi uz konkurenci, kā arī pārkāpuma smagumu un lomu, kāda bija atsevišķiem dalībniekiem tās īstenošanā;

108. Tā kā apstrīdētajā Lēmumā šīs nozīmīgās sekas netika izklāstītas ticami, Pirmās instances tiesa nedrīkstēja uzskatīt EKL 81. panta 1. punkta piemērošanas nosacījumus par izpildītiem.

— noskaidrot, vai vienošanās radīja konkurences ierobežojumus, tika faktiski ievērota vai arī bija paredzēta tikai konkurences ierobežošanai vai deformēšanai;

3) Komisijas argumenti

— atskaitīties par to, ka *Dalmine* stāvoklis tirgū bija vājš, loma, kāda tai bija attiecībā uz vienošanos, bija mazsvarīga un priekšrocības, kādas tā varēja no tās gūt, nenozīmīgas.

109. Uz pirmo iebildumu ceturtā pamata ietvaros Komisija atbild, ka pirmajā instancē *Dalmine* necēla nekādus iebildumus pret dokumentu pierādījumiem, kurus Komisija norādīja apstrīdētā Lēmuma 53., 54. un 62.–67. punktā kā pierādījumu vienošanās par tirgus sadali pastāvēšanai.

111. *Dalmine* tikai tagad pirmo reizi izvirza izvērtēšanai tiesā iebildumus pret pierādījumu spēku vai pierādījumu ticamības pakāpi, kuri tai neradās ne prasības celšanas brīdī, ne replikas raksta sniegšanas stadijā pirmajā instancē.

110. Tā vietā tā vispirms izteica šaubas sakarā ar atbilstoši tās viedoklim pastāvošo nepieņemamību, t.i., dažu šo pierādījumu nepietiekamo ticamības pakāpi, it sevišķi attiecībā uz "sadales atslēgas" dokumentu un Bjazico liecībām. Turpinājumā pirmajā instancē tā vispirms mēģināja pierādīt, ka Komisijai nav izdevies:

112. Tādēļ apelācijas sūdzības iesniedzēja nevar norādīt, ka aplūkojamie pierādījumi pārsūdzētajā spriedumā tika nepareizi novērtēti, jo tā nekad nemēģināja vērst Pirmās instances tiesas uzmanību uz to.

113. Tādēļ, balstoties uz Tiesas pastāvīgo judikatūru [36], saskaņā ar kuru apelācijas instancē lietas dalībnieki nedrīkst izvirzīt nekādus pamatus, kas nebija izvirzīti pirmajā instancē, Komisija šo iebildumu uzskata par nepieņemamu, ar izņēmumu tiktāl, ciktāl tas skar Bjazico liecības.

114. Saskaņā ar Pirmās instances tiesas konstatēto 152. punkta beigās, ka, "[..] pat pieņemot, ka tā kritika ir pamatota, šī kritika vien nevar būt par iemeslu Apstrīdētā lēmuma atcelšanai", apelācijas sūdzības iesniedzējas argumenti pret pārsūdzētā sprieduma fragmentiem, kas skar šīs liecības, tomēr nevar dot vēlamo rezultātu.

115. Arī otrais iebildums, uz ko balstīts šis pamats, pēc Komisijas domām, nevar dot vēlamo rezultātu, ja vadās no pastāvīgās un plašās Tiesas un Pirmās instances tiesas judikatūras [37], saskaņā ar kuru nav jāņemt vērā (aizliegtas) vienošanās konkrētās sekas, ja ir neapšaubāms, ka ar to vēlas panākt konkurences ietekmēšanu, ierobežošanu vai deformēšanu.

116. Attiecībā uz piekto pamatu Komisija min, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja Pirmās instances tiesā nebūt neapstrīdēja, ka vienošanās mērķis bija valsts tirgu sadale. Tādēļ Pirmās instances tiesa pareizi atsaucās uz judikatūru, saskaņā ar kuru EKL 81. panta 1. punkta piemērošanai nevajag pierādīt faktisko kaitējumu starpvalstu tirdzniecībā, drīzāk pietiek ar pierādījumu par tās izmantošanu šāda veida ietekmes radīšanai [38].

4) Vērtējums

117. Pirmā iebilduma, ar ko pamatots ceturtais pamats, lielākā daļa ir jānoraida kā acīmredzami nepieņemama. Tā pamatotības izvērtēšana ir nepieciešama tikai tiktāl, ciktāl tas attiecas uz pārsūdzētā sprieduma 152.–155. punktu, kur Pirmās instances tiesa noraidīja *Dalmine* iebildumus pret Bjazico liecībām.

118. Manuprāt, tas skaidri izriet no Pirmās instances tiesas konstatēto faktu izvērtējuma pārsūdzētā sprieduma 152. punkta otrajā

36 — Šajā sakarā Komisija norāda uz 1994. gada 1. jūnija spriedumu lietā C-136/92 P Komisija/*Brazzelli Lualdi* u.c. (*Recueil*, I-1981. lpp., 59. punkts) un 1999. gada 1. jūlija spriedumu lietā C-155/98 P *Alexopoulou*/Komisija (*Recueil*, I-4069. lpp., 40. un 41. punkts).

37 — Komisija šeit cita starpā norāda uz 1987. gada 27. janvāra spriedumu lietā 45/85 *Verband der Sachversicherer*/Komisija (*Recueil*, 405. lpp., 39. punkts), kā arī 1992. gada 10. marta spriedumu lietā T-14/89 *Montedipe*/Komisija (*Recueil*, II-1155. lpp., 265. punkts) un 1998. gada 15. septembra spriedumu apvienotajās lietās T-374/94, T-375/94, T-384/94 un T-388/94 *European Night Services* u.c./Komisija (*Recueil*, II-3141. lpp., 136. punkts).

38 — Līdzās Apstrīdētajā spriedumā minētajiem spriedumiem Komisija cita starpā norāda vēl uz 1978. gada 1. februāra spriedumu lietā 19/77 *Miller*/Komisija (*Recueil*, 131. lpp.) un 1999. gada 21. janvāra spriedumu apvienotajās lietās C-215/96 un C-216/96 *Bagnasco* u.c. (*Recueil*, I-135. lpp., 48. punkts).

teikumā: "šajā sakarā pietiek konstatēt, ka Komisija Apstrīdētajā lēmumā pamatojās uz virkni pierādījumu par attiecīgās vienošanās mērķi, *kuru nozīmi Dalmine neapstrīd*, īpaši uz Verlukas īsajām, bet skaidrajām liecībām un nevis uz vienu pierādījumu, kura pierādīšanas vērtību *Dalmine* apšauba. [39]"

119. Aplūkojot pirmajā instancē iesniegtos procesuālos dokumentus, nenoliedzami šķiet, ka šajā instancē *Dalmine* neapstrīd apstrīdētā Komisijas Lēmuma 1. pantā minētās vienošanās pastāvēšanu, bet gan norādīja, ka tā neattiecas uz Kopienas valsts iekšējiem tirgiem un tādēļ uz to nevar attiecināt EKL 81. panta 1. punkta aizliegumu.

120. Šī apgalvojuma pamatošanai *Dalmine* rakstveida procesā pirmajā instancē izvirzīja divus pamatus:

a) nepietiekams un pretrunīgs pamatojums, kā arī EKL 81. panta pārkāpums attiecībā uz tirgus analīzi un attiecīgo uzņēmēju izturēšanos tirgū un it sevišķi loma, kāda tajā bija piešķirta *Dalmine*, un attiecībā uz Eiropas un Japānas kluba ietvaros noslēgtās vienošanās ierobežojošā rakstura atzīšanu [40];

b) *Dalmine* nenozīmīgā loma ražotāju starpā noslēgtās vienošanās ietvaros [41].

121. Kā izriet no apstrīdētā Lēmuma 68. punkta shematiskā pārskata un šī Lēmuma I pielikuma pārskata, prasības pieteikuma pirmā pamata detalizētā pamatojumā *Dalmine* vispirms kritizē Komisijas neprecīzo attiecīgā tirgus norobežošanu. Komisija nenoteica pareizi atšķirību vispār starp standarta *OCTG* caurulēm un *OCTG* caurulēm, kā arī vispār starp "projekta vadiem" un caurulēm [42]. Pēc tam *Dalmine* vairāk pievērsa uzmanību Itālijas tirgum un tās stāvoklim šajā tirgū un norādīja, ka Komisija neizpētīja pienācīgi faktisko uzņēmēju izturēšanos standarta *OCTG* cauruļu un "projekta vadu" specifiskajos tirgos [43]. Turpinājumā *Dalmine*

39 — Mans izcēlums.

40 — 104.–121. punkts prasības pieteikumā un 36.–51. punkts paskaidrojumos pirmajā instancē.

41 — 122.–131. punkts prasības pieteikumā un 52.–57. punkts paskaidrojumos pirmajā instancē.

42 — 105.–112. punkts prasības pieteikumā un 37.–42. punkts paskaidrojumos pirmajā instancē.

43 — 113.–116. punkts prasības pieteikumā un 45.–49. punkts paskaidrojumos pirmajā instancē.

apšauba Bjazico rakstveida liecību ticamību [44]. Noslēgumā *Dalmine* norāda vēl uz to, ka tā realizēja Kopienas tirgū ārpus Itālijas noteiktu daudzumu "projekta vadu" un ka Komisija nepienācīgi izmeklēja konkurences attiecības, kas skar metināmās caurules salīdzinājumā ar nemetināmām caurulēm [45].

123. No šeit analizētajiem prasības pieteikuma fragmentiem un paskaidrojumiem pirmajā instancē neizriet, ka *Dalmine* tajos tieši apstrīdētu vienošanās par tirgus sadali pastāvēšanu kā tādu, ko apstiprina apstrīdētā Lēmuma 53., 54. un 62.–67. punktā norādītie pierādījumi.

124. Tā kā apelācijas sūdzības iesniedzēja ar saviem argumentiem tiesas sēdē vēlējās apstrīdēt faktu, ka no pārējiem 53., 54. un 62.–67. punktā minētajiem pierādījumiem nevar secināt, ka pastāvēja vienošanās par tirgus sadali Kopienas robežās [49], tā mēģināja izvirzīt jaunu pamatu [50]. Pirmās instances tiesa pamatoti neiedziļinājās šajā jautājumā.

122. Argumenti šī iepriekšminētā pamata pamatošanai skar vispirms *Dalmine* stāvokli attiecīgajos produktu tirgos, kas tai neļāva būt par noteicēju tirgū un kas nepamatoti netika ņemts vērā apstrīdētajā Lēmumā [46]. Vēl, spriežot pēc tās izturēšanās tirgū, *Dalmine* neievēroja pastāvošās vienošanās, kas, starp citu, nebija īsti tādas, kas liktu darboties piespiedu kārtā, un praktiski tām bija niecīga ietekme. Turklāt tās neparedzēja nekādas sankcijas [47]. Un visbeidzot, vienošanās cenu izmaiņu dēļ nenodarīja kaitējumu patērētājiem un kopējā tirdzniecībā attiecīgajā tirgū tām bija pakārtota nozīme [48].

125. Pirmās instances tiesas reglamenta 48. panta 2. punkta noteikumi, kas nosaka, ka tiesvedības laikā nav atļauts izvirzīt jaunus pamatus, proti, ir jātulko šauri [51].

44 — 117. un 118. punkts prasības pieteikumā un 50. un 51. punkts paskaidrojumos pirmajā instancē.

45 — 119. un 120. punkts prasības pieteikumā un 48. punkts paskaidrojumos pirmajā instancē.

46 — 122.–124. punkts prasības pieteikumā un 52.–55. punkts paskaidrojumos pirmajā instancē.

47 — 125.–127. punkts prasības pieteikumā un 56. un 57. punkts paskaidrojumos.

48 — 128.–131. punkts prasības pieteikumā.

49 — Argumenti, kurus prasītāja tagad norāda apelācijas sūdzības 37. punkta a) apakšpunktā, satura ziņā turpmāk atbilst tiem, kurus tā ar novēlošanos izvirzīja pirmajā instancē, proti, tikai tiesas sēdē.

50 — Prasītājas tiesas sēdē pirmajā instancē iesniegtie rakstveida paskaidrojumi ar paskaidrojumiem apelācijas instances tiesā lielos vilcienos saskan ar tās apelācijas sūdzības 37. punktu.

51 — No plašās judikatūras es minēšu Pirmās instances tiesas 1997. gada 9. jūlija spriedumu lietā T-4/96 *S/*Tiesa (*Recueil*, II-1125. lpp., 104. punkts), 1996. gada 29. februāra spriedumu lietā T-547/93 *Lopes/*Tiesa (*Recueil*, I-A-63. un II-185. lpp., 39. punkts); 2001. gada 7. februāra spriedumu lietā T-186/98 *Inpesca/*Komisija (*Recueil*, II-557. lpp., 33.–35. punkts), kā arī 1996. gada 21. novembra rīkojumu lietā T-53/96 *SPVB/* Komisija (*Recueil*, II-1579. lpp., 20.–26. punkts).

126. Tā iemesls ir tāds, ka tiesisks process paredz, ka atbildētājam jau no paša sākuma jāspēj pilnībā aizstāvēties pret tam izvirzītajiem pārmetumiem. Tādēļ, nepārkāpjot Pirmās instances tiesas reglamenta 48. panta 2. punktā paredzētos ierobežotos izņēmumus, nav pieļaujams vēlākā procesa stadijā izvirzīt jaunus pamatus, arī ne prasības pieteikumā minēto paskaidrojumu "interpretācijas" veidā [52].

127. Turpat es vēlos vēl piebilst, ka prasītājas saistītajā lietā T-44/00 [53] un apvienotajās lietās T-67/00, T-68/00, T-71/00 un T-78/00 [54] apstrīdēja Komisijas minēto pierādījumu par vienošanās par tirgus sadali pastāvēšanu pierādījuma spēku. Pirmās instances tiesa detalizēti analizēja īpaši uz to attiecošos argumentus [55].

128. Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 152. punkta otrajā teikumā pareizi konstatēja, ka *Dalmine* neapstrīdēja daudzu pierādījumu, kas attiecas uz apstrīdētās vienošanās mērķi, pamatotību. No tā izriet, ka pirmā iebilduma, ar ko pamato ceturto pamatu, attiecīgās daļas pirmo reizi tika izvirzītas apelācijas procesā un tādēļ nav pieņemamas [56].

129. Nepieņemama, manuprāt, ir arī pārējā pirmā iebilduma daļa, kas ir vērsta pret pamatojumu, ar ko Pirmās instances tiesa noraidīja apelācijas sūdzības iesniedzējas iebildumus pret Bjazico liecībām.

130. Kā jau Pirmās instances tiesa atzīmēja pārsūdzētā sprieduma 152. punktā, pat ja *Dalmine* iebildumi pret Bjazico liecību pierādījuma spēku būtu pamatoti, tas vien nevarēja būt pamats apstrīdētā Lēmuma atcelšanai, kas balstīts uz virkni pierādījumu, tostarp uz skaidrām Verlukas liecībām.

131. Pēc tam, kad tika konstatēts, ka šī pierādījuma atbilstība nav — likumīgi — apstrīdēta pirmajā instancē un tādēļ arī

52 — Šajā ziņā jau Tiesas 1964. gada 14. jūlija rīkojums lietā 76/63 *Prakash*/Komisija (*Recueil*, 721. lpp.).

53 — Iepriekš minēts 20. zemsvītras piezīmē.

54 — Iepriekš minēts 20. zemsvītras piezīmē.

55 — Attiecīgais Pirmās instances tiesas pamatojums ir priekšmets apelācijas procesā Tiesas tiesvedībā esošajā lietā C-411/04 P *Salzgitter Mannesmann*, agrāk *Mannesmannröhren-Werke* (OV C 273, 24. lpp.) un apvienotajās lietās C-403/04 P un C-405/04 P *Sumitomo Metal Industries* un *Nippon Steel*/Komisija (OV C 284, 9. un 10. lpp.).

56 — Skat. cita starpā Tiesas 1994. gada 2. marta spriedumu lietā C-53/92 P *Hilti*/Komisija (*Recueil*, I-667. lpp., 49. punkts) un 1994. gada 1. jūnija spriedumu lietā C-136/92 P Komisija/*Brazzelli*, iepriekš minēts 36. zemsvītras piezīmē, 57.–60. punkts, kā arī 2001. gada 25. janvāra rīkojumu lietā C-111/99 P *Lech-Stahlwerke*/Komisija (*Recueil*, I-727. lpp., 25. punkts).

vairāk nevar tikt apstrīdēta apelācijas procesā, arī tad, ja apelācijas sūdzības iesniedzējas iebildumi pret attiecīgajām pārsūdzētā sprieduma daļām būtu pamatoti, šis apstāklis nevarētu būt pamats šī sprieduma atcelšanai. Tādēļ arī šī pirmā iebilduma daļa jāatzīst par nepieņemamu [57].

132. Ar otro iebildumu ceturtā pamata ietvaros apelācijas sūdzības iesniedzēja apstrīd pamattēzi, kas skar EKL 81. panta 1. punkta interpretāciju un piemērošanu [58], saskaņā ar kuru vienošanās gadījumā, kura saskaņā ar tās saturu ir vērsta uz to, lai ierobežotu konkurenci starp dalībniekiem un/vai trešām personām, vairs nav jāpārbauda šīs vienošanās ietekmi uz konkurenci.

133. Apelācijas sūdzības iesniedzējas iebildums pret šo judikatūru norāda, ka tas vispār neatstāj vai nepietiekoši atstāj niansētas piemērošanas iespējas gadījumos, kur viens no uzņēmumiem, kas parakstījis vienošanos, to nepildīja vai pildīja tikai daļēji vai tā rīcība tirgū nevarēja radīt būtisku ietekmi uz konkurences attiecībām attiecīgajā tirgū.

134. Faktiski Tiesa un Pirmās instances tiesa līdz šim ir ārkārtīgi stingri izvērtējusi vienošanās, kuras nepārprotami vērstas uz to, lai ierobežotu konkurenci vai to deformētu. Zināmi gadījumi ir horizontālie nolīgumi par cenām [59] un vienošanās, kuru mērķis ir teritorijas aizsardzība [60], kā vienošanās šajā lietā.

135. Viens no šādas vienošanās dalībnieka aizstāvības argumentiem — ka tas to nepiemēroja vai piemēroja tikai daļēji [61] vai ka tā ieguldījums varētu būt tikai nenozīmīgs [62] — judikatūrā EKL 81. panta 1. punkta pārkāpuma konstatēšanai ir noraidīts kā nesvarīgs. Šādu argumentu varētu ņemt vērā tikai nosakot naudas soda apmēru.

57 — Skat. cita starpā 1997. gada 11. marta spriedumu lietā C-264/95 P Komisija/*UIC* (*Recueil*, I-1287. lpp., 48. punkts) un 1997. gada 16. septembra spriedumu lietā C-362/95 P *Blackspur* u.c./Padome un Komisija (*Recueil*, I-4775. lpp., 18.–23. punkts).

58 — Skat. jau 1966. gada 30. jūnija spriedumu lietā 56/65 *La Technique Minière* (*Recueil*, 337. lpp.); vēlāk, cita starpā, atkārtoti apstiprināts nesen pasludinātajā Pirmās instances tiesas 2003. gada 19. marta spriedumā lietā T-213/00 *CMA CGM* u.c. (*FETTCSA*)/Komisija (*Recueil*, II-913. lpp., 175., 177.–179. un 183. punkts).

59 — Cita starpā 1989. gada 11. jūlija spriedums lietā 246/86 *Belasco* u.c./Komisija (*Recueil*, 2117. lpp., 12. punkts).

60 — Cita starpā 1975. gada 15. maija spriedums lietā 71/74 *Frubo*/Komisija (*Recueil*, 563. lpp., 37. un 38. punkts) un 1994. gada 14. jūlija spriedums lietā T-66/92 *Herlitz*/Komisija (*Recueil*, II-531. lpp., 29. punkts).

61 — Skat. jau 1978. gada 1. februāra spriedumu lietā *Miller*/Komisija, iepriekš minēts 38. zemsvītras piezīmē, 6. un 7. punkts; vēl cita starpā 1990. gada 11. janvāra spriedumu lietā C-277/87 *Sandoz*/Komisija (*Recueil*, I-45. lpp., 13. punkts) un 1994. gada 14. jūlija spriedumu lietā T-77/92 *Parker Pen*/Komisija (*Recueil*, II-549. lpp., 55. punkts).

62 — Skat. cita starpā spriedumu lietā Cements, iepriekš minēts 9. zemsvītras piezīmē, 1085.–1088. punkts.

136. Šīs stingrās nostājas pamats ir tāds, ka vienošanās, kuru mērķis ir ierobežot konkurenci, būtībā ir smagi EKL 81. panta 1. punkta pārkāpumi, kuri kā tādi būtiski apdraud konkurences attiecības un starpvalstu tirdzniecību. Katram tirgus dalībniekam, kas ir šādas vienošanās dalībnieks, jāapzinās pašam sava pretlikumīgā rīcība.

137. Šī iemesla dēļ, manuprāt, nav pamats pieņemt ierosinājumu, kas ietverts šajā iebildumā. Tas jo tāpēc, ka no tā izrietošās sekas — nozīmīgs Komisijas izmeklēšanas un pierādīšanas pienākuma apgrūtinājums, jo tad arī jāizmeklē un jāpierāda sekas attiecībā uz jau tā smago EKL 81. panta 1. punkta pārkāpumu, — šī galvenā EK līguma noteikuma darbību nopietni negatīvi ietekmētu.

138. Tādēļ es piedāvāju šo iebildumu atzīt kā nepamatotu.

139. Piektais, sevišķi pret pārsūdzētā sprieduma 156.–158. punktu vērstais pamats, manuprāt, tāpat nav pamatots.

140. Pirmajā instancē apstrīdētā Lēmuma 1. pantā minētās vienošanās priekšmets bija tirgus sadale gan ārpus, gan Kopienas robežās.

141. Tā kā *Dalmine* pirmajā instancē norādīja tikai, ka šī vienošanās neietekmēja tirdzniecību starp dalībvalstīm, un, kā noteicām iepriekš, vienošanās pastāvēšanas konstatācija kā tāda nebija apstrīdēta likumīgi, Pirmās instances tiesa 156. punktā varēja aprobežoties ar norādi uz pastāvīgo judikatūru [63], saskaņā ar kuru vienošanās var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, ja, pamatojoties uz apstākļu kopumu, varētu paredzēt, ka tā izraisīs šādu ietekmi.

142. Ņemot vērā apstākļus, ka šajā lietā ir runa par vienošanos, kuras priekšmets bija tirgu sadale, Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 157. punktā tūlīt varēja secināt, ka ar vienošanos paredzētā ietekme varēja būt starpvalstu tirdzniecības būtiska ietekmēšana [64].

63 — Pirmās instances tiesa tiktāl norāda uz savu spriedumu lietā *Atlantic Container Line* u.c./Komisija, iepriekš minēts 33. zemsvītras piezīmē, 79. un 90. punkts. Šis pārsūdzētā sprieduma pieņemšanas brīdī īsi pirms tam esošais nolēmums balstīts uz vecāku Tiesas pastāvīgo judikatūru, cita starpā 1978. gada 1. februāra spriedumu lietā *Millers*/Komisija, iepriekš minēts 38. zemsvītras piezīmē, 15. punkts, 1983. gada 25. oktobra spriedumu lietā 107/82 *AEG Telefunken*/Komisija (*Recueil*, 3151. lpp., 60. punkts) un apvienotajās lietās *Bagnasco*, iepriekš minēts 38. zemsvītras piezīmē, 48. punkts.

64 — Tas, ka starpvalstu tirdzniecības ietekmēšanai var būt zināma nozīme, izriet no Tiesas 2001. gada 25. oktobra sprieduma lietā *Ambulanz Glöckner*, iepriekš minēts 33. zemsvītras piezīmē, 48. punkts.

143. Pat ja ar šo vienošanos būtu jāpanāk ne vairāk kā savstarpēja Kopienas tirgus un Japānas ražotāju vietējā tirgus nodrošināšana, tā varētu būtiski ietekmēt starpvalstu tirdzniecību. Konkrētu produktu importa ierobežojumi Kopienas tirgū neizbēgami ietekmē Kopienas ietvaros šo produktu tirdzniecības sastāvu un lielākoties arī apjomu.

144. Jau tādēļ vien piekto pamatu varētu noraidīt.

145. Uz to, ka piektajā pamatā apelācijas sūdzības iesniedzēja mēģina apgalvot, ka pārsūdzētā sprieduma attiecīgajā punktā Pirmās instances tiesa nepamatoti apgalvoja, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja pirmajā instancē neapstrīdēja vienošanās par tirgus sadali pastāvēšanu, es atbildēšu ar maniem ceturtā pamata ietvaros izteiktajiem secinājumiem par pirmo iebildumu. Tajā es secināju, ka Pirmās instances tiesa, pamatojoties uz prasības pieteikumā un replikas rakstā izteiktajiem argumentiem un paskaidrojumiem pirmajā instancē, varēja un tai vajadzēja balstīties uz to, ka vienošanās pastāvēšanu kā tādu *Dalmine* neapstrīdēja.

E — *Sestais, septītais un astotais pamats* —

— *pilnvaru nepareiza izmantošana, tiesību kļūda un kļūdains faktu vērtējums saistībā ar apstrīdētā Lēmuma 2. pantā noteikto pārkāpumu;*

— *pilnvaru nepareiza izmantošana, tiesību kļūda un nepareizs apstrīdētā Lēmuma 2. pantā noteiktā pārkāpuma ietekmes novērtējums;*

— *pilnvaru nepareiza izmantošana, tiesību kļūda un kļūdains faktu vērtējums saistībā ar starp Dalmine un British Steel noslēgtā piegādes līguma noteikumiem*

1) Konteksts un Pirmās instances tiesas apsvērumi

146. 2. pantā konstatētā pārkāpuma konteksts ir aprakstīts pirmajā instancē pārsūdzētā Lēmuma 78.–97. punktā.

147. Attiecībā uz iekšējo tirgu aizsardzību 1990. gadā parādījās problēma, jo *British Steel* šajā laikā pārtrauca karsti velmētu tērauda bezšuvju cauruļu ražošanu. Tādējādi Lielbritānijas tirgus zaudēja savu valsts tirgus raksturu.

148. Lai no tā izvairītos, *British Steel* pēc Klidesdeilas [*Clydesdale*] rūpnīcas slēgšanas 1991. gadā noslēdza ar *Vallourec* un *Dalmine* un 1993. gadā ar *Mannesmann* līgumus par cauruļu bez vītnes piegādi *TSSL* [*Tubular Supply Services Limited*], tās meitas uzņēmumam, kas specializējās cauruļu bez vītnes [termoapstrāde un vītņu savienojumi] ražošanā. Katram no šiem uzņēmumiem vajadzēja piegādāt noteiktu procentu no kopējā *British Steel* pieprasījuma.

149. Līgumos vītņu bez caurules, kuras piegādāja *Vallourec*, *Dalmine* un *Mannesmann*, cenas tika piesaistītas *British Steel* pārdoto cauruļu ar vītni cenām. *British Steel* apņēmās paziņot saviem piegādātājiem reizi trīs mēnešos savas pārdošanas cenas.

150. *Vallourec*, *Dalmine* un *Mannesmann* apņēmās no savas puses *British Steel* cita starpā piegādāt noteiktā (t.i., iepriekš nezināmā) daudzumā caurules bez vītnes un, proti, par cenām un pārdošanas noteikumiem, kas nedrīkstēja būt sliktāki par tiem, kurus Lielbritānijā nodrošināja citi klienti.

151. Šīs vienošanās tika noslēgtas uz pieciem gadiem. Pēc tam to darbības termiņš automātiski tika pagarināts līdz brīdim, kad kāda no vienošanās līgumslēdzējas pusēm 12 mēnešus iepriekš to uzteic.

152. 1993. gada sākumā Eiropas bezšuvju cauruļu sektorā sākās pārkārtošanās. Šīs pārkārtošanās ietvaros *British Steel* nolēma pilnībā pārtraukt savu darbību šajā sektorā. To pārņēma *Vallourec*, kura 1994. gadā pārņēma no *British Steel* vītņu iegriešanā specializējušos skotu uzņēmumus. Šajā sakarā nodibinātais *Vallourec* meitas uzņēmums bija vadošais tirgus uzņēmums speciālo [*premium*] un standarta cauruļu ar vītni piegādē Ziemeļjūras reģionā.

153. 1994. gada 31. martā *Vallourec* pagarināja ar *Dalmine* un *Mannesmann* piegādes līgumus.

154. No "sadales atslēgas" dokumenta izriet, ka Eiropas rūpniecības pārkārtošana labvēlīgāk ietekmēja attiecības ar Japānas ražotājiem — Eiropa palika Eiropas ražotāju kontrolē.

155. Pirmajā instancē pārsūdzētā Lēmuma 2. pantā apzīmētais pārkāpums ir aplūkots pārsūdzētā sprieduma 164.–246. punktā.

156. Sestais, septītais un astotais pamats ir vērsti pret atsevišķiem pirmās instances sprieduma daļas punktiem.

157. Ar sesto pamatu, proti, tiek apstrīdēti šī sprieduma 210., 234. un 244. punkts.

158. Sprieduma daļā, kurā tiek aplūkoti šie jautājumi, Pirmās instances tiesa izvērtēja argumentu, ar kuru *Dalmine* apstrīdēja to, ka piegādes līgumi, kurus Eiropas ražotāji noslēdza ar *British Steel*, ir aizliegtas vienošanās rezultāts, un secināja, ka tā, noslēdzot līgumu ar *British Steel*, centās panākt tikai likumīgu mērķi palielināt savu daļu Lielbritānijas cauruļu bez vītnes tirgū (pārsūdzētā sprieduma 193. punkts).

159. It sevišķi *Dalmine* iebilda Komisijas viedoklim, ka ar *British Steel* noslēgtiem piegādes līgumiem Eiropas tirgū vēlējās panākt mākslīgi paaugstinātu cenu saglabāšanu, kā arī sekām, kuras Komisija izsecināja no piegādes termiņa ilguma. Vēl *Dalmine* apstrīdēja virknes pierādījumu pierādījuma spēku un iebilda pret pieņēmumu, ka pastāvēja vienošanās par Lielbritānijas tirgus sadali starp Eiropas ražotājiem (pārsūdzētā sprieduma 194.–198. punkts).

160. Turpinājumā *Dalmine* norādīja, ka Komisijas iesniegtie pierādījumi attiecas tikai uz *Vallourec* un *British Steel*. Tāpat tā apstrīdēja Komisijas apgalvojumu, ka tā ir kļuvusi par vienošanās, kas bija noslēgta starp *Vallourec* un *British Steel*, pusi vēlāk. Arī apstāklis, ka *Vallourec* pēc bezšuvju tērauda cauruļu ražošanas pārņemšanas no *British Steel* nolēma pārņemt no *British Steel* ar *Mannesmann* un *Dalmine* noslēgtos līgumus, nenorāda uz to, ka pastāvēja nepieļaujama vienošanās. Visbeidzot *Dalmine* norādīja, ka tās piegādes līgums ar *British Steel* tikai nenozīmīgi ietekmēja tirgu (pārsūdzētā sprieduma 199.–202. punkts).

161. Neraugoties uz šiem argumentiem, Komisija uzskata, ka piegādes līgumi ir ietverami Eiropas un Japānas kluba vienoto pamatnoteikumu par iekšējā tirgus aizsardzību kontekstā. Acīmredzami *Dalmine* zināja, ka šāda piegādes līguma noslēgšana palīdzētu īstenot vienošanos par vietējo tirgu sadali un

saskaņotu tās darbības ar tās tiešo konkurentu darbībām (pārsūdzētā sprieduma 203.–208. punkts).

162. Pārsūdzētā sprieduma 209.–225. punktā Pirmās instances tiesa izvērtēja *Dalmine* argumentus un atzina tos par nepamatotiem.

163. Šī apelācijas procesa ietvaros 210. punkts ir pelnījis īpašu uzmanību, jo apelācijas sūdzības iesniedzējas sestais pamats ir vērsts it īpaši pret to. Tas skan šādi: "Faktiski, neatkarīgi no četru Eiropas ražotāju sadarbības pakāpes, jākonstatē, ka katrs no tiem noslēdza piegādes līgumu, kas veidoja konstatēto pārkāpumu, ierobežoja konkurenci un atbilda EKL 81. panta pārkāpumam, kas konstatēts Apstrīdētā lēmuma 2. pantā. Lai gan Apstrīdētā lēmuma 2. panta 1. punktā norādīts, ka piegādes līgumi bija noslēgti "1. pantā konstatētā pārkāpuma ietvaros", no Apstrīdētā lēmuma 111. punkta skaidri izriet, ka tieši fakts, ka šie konkurenci deformējošie līgumi tika noslēgti, veido 2. pantā konstatēto pārkāpumu. [65]"

164. Sestais pamats īpaši vērsts pret pārsūdzētā sprieduma 234. un 244. punktu, kas ir daļa no Pirmās instances tiesas apsvērumiem attiecībā uz *Dalmine* norādītajiem pamatiem, kuri ir saistīti ar attiecīgo tirgu apstrīdētā Lēmuma 1. pantā norādītajam pārkāpumam.

165. 234. no 244. punkts skan šādi:

"234. Vispirms jāatzīmē, ka Komisija attiecīgi Apstrīdētā lēmuma 1. un 2. pantā konstatēja divus atsevišķus pārkāpumus divu līdzīgu preču tirgos. Tādējādi nav nepareizi, ka konkrētais tirgus, lai konstatētu pārkāpumu Apstrīdētā lēmuma 2. pantā, ir cauruļu bez vītnēm

65 — Apstrīdētā Lēmuma 111. punkts skan šādi: "Šo līgumu mērķis bija piegādāt *OCTG* tirgus "līderim" Ziemeļu jūras reģionā bezšuvju caurules, un to nolūks bija saglabāt vietējo ražotāju Apvienotajā Karalistē, lai nodrošinātu "Noteikumu" ievērošanu Eiropas–Japānas kluba ietvaros. Šo līgumu galvenais mērķis un sekas bija visa to konkurenta [*Corus*] (*Vallourec*, sākot ar 1994. gadu) pieprasījuma sadale starp [*Mannesmann*], *Vallourec* un *Dalmine*. Cauruļu bez vītnēm iepirkuma cena līgumos tika noteikta, ņemot vērā cauruļu ar vītnēm, kuras iegrieza [*Corus*], cenas. Tajos bija ietverts arī ierobežojums [*Corus*] (*Vallourec*, sākot ar 1994. gadu) brīvībai iegādāties preci un pēdējā pienākums paziņot konkurentiem piemērotās pārdošanas cenas un daudzumu. Turklāt [*Mannesmann*], *Vallourec* (līdz 1994. gada februārim) un *Dalmine* uzņēmās piegādāt konkurentam ([*Corus*], vēlāk, sākot ar 1994. gada martu, *Vallourec*) cauruļu daudzumu, kas iepriekš nebija zināms."

tirgus, bet konkrētais tirgus, lai konstatētu pārkāpumu Apstrīdētā lēmuma 1. pantā, ir standarta *OCTG* cauruļu ar vītnēm tirgus atbilstoši konkrētā tirgus definīcijām, kas minētas tā 29. apsvērumā.

mākie punkti), nosprieda, ka Komisija ir pārkāpusi vienlīdzīgas attieksmes principu, neņemot vērā Apstrīdētā lēmuma 2. pantā konstatēto pārkāpumu Eiropas ražotājiem uzliktā naudas soda noteikšanā, neņemot vērā faktu, ka šā pārkāpuma mērķis un sekas pārsniedza tā veicināšanu, lai paliktu spēkā Eiropas–Japānas vienošanās (skat. jo īpaši minētā sprieduma 571. punktu)."

[..]

166. Ar septīto pamatu apelācijas sūdzības iesniedzēja apstrīd pārsūdzētā sprieduma daļu, kur Pirmās instances tiesa izvērtēja noteikumus piegādes līgumā starp *British Steel* un *Dalmine* (164.–193. punkts).

244. Tomēr drošības pēc jāatzīmē, ka [Komisijas] apgalvojums Apstrīdētā lēmuma 164. apsvēruma pirmajā teikumā [66], saskaņā ar kuru piegādes līgumi, kas veidoja tā 2. pantā konstatēto pārkāpumu, bija līdzeklis, lai īstenotu tā 1. pantā konstatēto pārkāpumu, ir pārspīlēts, jo šī īstenošana bija viens no vairākiem saistītiem, bet atsevišķiem otrā pārkāpuma konkurenci deformējošiem mērķiem un sekām. Faktiski Pirmās instances tiesa spriedumā lietā *JFE Engineering* u.c./Komisija, iepriekš minētais 111. punkts (569. un turp-

167. Saskaņā ar 164.–174. punktu *Dalmine* apstrīd Komisijas atzinumu, ka atsevišķi piegādes līguma noteikumi, kā arī tās un citu ražotāju piegādāto cauruļu bez vītnes apjoma noteikšanas metode un cenas noteikšanas veids norāda uz pret konkurenci vērsto šī līguma mērķi.

66 — Šis punkts skan šādi: "Attiecībā uz starp *British Steel*, [*Mannesmann*], *Dalmine* un *Vallourec* noslēgtajiem līgumiem Komisija uzskata, ka šeit runa pie tam ir par pasākumiem iekšējā tirgus aizsardzības principa realizēšanā, kas ir aplūkojami saistībā ar notikumiem Eiropas–Japānas kluba ietvaros. Šī iemesla dēļ Komisija nedomā uzlikt papildu naudas sodus."

168. Pārsūdzētā sprieduma 179.–187. punktā Pirmās instances tiesa izvērtēja un noraidīja *Dalmine* argumentus par katra *British Steel* piegādātāja piegādātā apjoma noteikšanas

metodi. Atsakoties no iespējas tieši izmantot šajā laikā iespējamo pieaugumu Lielbritānijas cauruļu ar vītni tirgū, aplūkojamie piegādes līguma noteikumi nepārprotami norāda uz pret konkurenci vērsto *British Steel* apgādes ar caurulēm bez vītnēm mērķi.

169. Pārsūdzētā sprieduma 188.–191. punktā Pirmās instances tiesa vēl konstatēja, ka matemātiskā sakarība starp *Corus* pārdoto cauruļu ar vītni cenu un cenu, kādu tā maksāja trīs piegādātājiem par caurulēm bez vītnēm, radīja tiem iespēju saņemt precīzu informāciju par visu *British Steel* noteikto cauruļu ar vītni pārdošanas cenu svārstību virzienu, laiku un apmēru. Ar šīs informācijas nodošanu konkurentiem tika pārkāpts EKL 81. panta 1. punkts.

170. Astotais pamats skar pārsūdzētā sprieduma rindkopas, kas attiecas uz piegādes līguma, kurš noslēgts starp *British Steel* un *Dalmine*, noteikumiem.

2) Apelācijas sūdzības iesniedzējas iebildumi

171. Ar savu sesto pamatu apelācijas sūdzības iesniedzēja it sevišķi apstrīd pārsūdzētā sprieduma trīs punktus. Tur Pirmās instances tiesa Komisijas vērtējuma vietā izklāstīja savu Lēmuma 2. pantā aprakstīto lietas apstākļu vērtējumu. Tādēļ šis lēmums esot ticis izmainīts/pārfrāzēts un tādēļ pārkāptas tai ar Līgumu piešķirtās pilnvaras.

172. Šīs kritikas pamats ir, pirmkārt, pārsūdzētā sprieduma 210. punkts, kur Pirmās instances tiesa norāda, ka "no Apstrīdētā lēmuma 111. punkta skaidri izriet, ka tieši fakts, ka šie konkurenci deformējošie līgumi tika noslēgti, veido 2. pantā konstatēto pārkāpumu". Pēc apelācijas sūdzības iesniedzējas domām, no minētā 111. punkta turpretim izriet, ka pārkāpumu veido nevis attiecīgā līguma noslēgšana, bet gan to "nolūks [..] nodrošināt [..] "[Noteikumu]" ievērošanu Eiropas–Japānas kluba ietvaros". Ar to Pirmās instances tiesa tikai Noteikumu īstenošanai veiktās darbības pārvērta par EKL 81. panta patstāvīgu pārkāpumu.

173. Otrkārt, pārsūdzētā sprieduma 244. punkts izraisa nopietnas šaubas. Tajā teikts: "Tomēr [..] jāatzīmē, ka Komisijas apgalvojums Apstrīdētā lēmuma 164. apsvēruma pirmajā teikumā, saskaņā ar kuru piegādes līgumi, kas veidoja tā 2. pantā

konstatēto pārkāpumu [..], ir pārspīlēts."[67] No šī apgalvojuma Pirmās instances tiesa varēja secināt tikai vienu un atcelt 164. punktu un tādēļ arī Lēmuma 2. pantu.

174. Pirmās instances tiesa turpretim no šī apgalvojuma secināja, ka "īstenošana bija viens no vairākiem saistītiem, bet atsevišķiem otrā pārkāpuma konkurenci deformējošiem mērķiem [..]", un ar to uzņēmās lomu, kas tai nepiekrīt.

175. Treškārt, sestajā pamatā apelācijas sūdzības iesniedzēja apšauba pārsūdzētā sprieduma 234. punktu, kur Pirmās instances tiesa vēl skaidrāk nekā 210. punktā atšķir Lēmuma 2. pantu no 1. panta, norādot, ka šajā lietā runa ir par diviem pārkāpumiem divos savstarpēji saistītos produktu tirgos. Pirmās instances tiesa pārkāpa savas pilnvaras, lēmumā aprakstītajiem attiecīgajiem standarta *OCTG* cauruļu ar vītni un projekta vadu tirgiem vēl pievienojot trešo tirgu, proti, cauruļu bez vītnēm tirgu.

176. Papildus *Dalmine* vēl atzīmē, ka Pirmās instances tiesas jaunā attiecību starp Lēmuma 1. un 2. pantu interpretācija izrādījās Japānas ražotājiem izdevīga, jo attiecībā uz 2. pantā apzīmēto "patstāvīgo" pārkāpumu tie netika atzīti par vainīgiem, tādā veidā tiem noteiktais naudas sods tika samazināts.

177. Septītajā pamatā apelācijas sūdzības iesniedzēja apstrīd Pirmās instances tiesas apgalvojumu, ka *Dalmine*, *Mannesmann* un *Vallourec*, noslēdzot ar *British Steel* līgumu par cauruļu bez vītnes piegādi, faktiski atteicās no Lielbritānijas cauruļu ar vītni tirgus (gan *premium OCTG* caurules, gan standarta *OCTG* caurules).

178. Apelācijas sūdzības iesniedzēja, pirmkārt, norāda, ka tā nekad nav varējusi patstāvīgi darboties Lielbritānijas tirgū, jo tai nekad nav bijusi obligātā licence cauruļu ar vītni ražošanai atbilstoši *VAM* vītņu iegriešanas metodei.

179. Otrkārt, piegādes līgumi attiecās uz caurulēm bez vītnēm, t.i., uz tirgu, ko apstrīdētais Lēmums neskāra.

180. Treškārt, Pirmās instances tiesa kļūdaini novērtēja faktus, 219. un 229. punktā

67 — Pārsūdzētā sprieduma franču versijā tas ir formulēts izteiktāk — "[..] il convient de constater [..] que l'affirmation de la Commission [..] *est excessive*" [mans izcēlums].

pieņemot, ka iesaistītie uzņēmumi vienojušies par cauruļu bez vītnēm piegāžu *British Steel* sadali.

181. Ceturtkārt, Pirmās instances tiesa neatzina, ka starp *Dalmine* un *British Steel* noslēgtais piegādes līgums balstījās uz acīmredzamiem komerciāliem apsvērumiem.

182. Astotajā pamatā apelācijas sūdzības iesniedzēja iebilst pret Pirmās instances tiesas vērtējumu, ka piegādes līguma starp *Dalmine* un *British Steel* noteikumi kā tādi esot nelikumīgi.

183. Tā pamato šo pamatu ar šādiem argumentiem:

— *Dalmine* pienākums piegādāt *British Steel* nenoteiktu daudzumu cauruļu bez vītnes bija tās interesēs un tādēļ bija pieļaujams;

— Pirmās instances tiesai bija jāzina, ka *British Steel* pozīcijas tirgū bija tik spēcīgas, ka saviem potenciālajiem piegādātājiem tā varēju uzspiest savu gribu;

— Pirmās instances tiesa kļūdaini interpretēja piegādes līguma 4. pantu, pieņemot, ka tas uzlika pusēm pienākumu piegādāt un iepirkt noteiktu, iepriekš paredzētu, cauruļu bez vītnes daļu no kopējā *British Steel* nepieciešamā apjoma;

— pierādījuma par horizontālo vienošanos starp piegādātājiem trūkuma dēļ bija pilnīgi likumīgi pārdot *British Steel* caurules bez vītnes tādā daudzumā, kas bija noteiktā veidā proporcionāls cauruļu ar vītni noietam;

— ne Lēmumā, ne spriedumā netika paskaidrots, kā izpaudās piegādes līgumā esošās cenas noteikšanas formulas pret konkurenci vērstā ietekme;

— tā kā *Dalmine* nepārdeva Lielbritānijas tirgū *premium OCTG* caurules un tādēļ nebija *British Steel* konkurente šajā tirgū, tai nevarēja pārmest informācijas apmaiņu par *OCTG* cauruļu cenām;

— visbeidzot, Pirmās instances tiesas konstatējums pārsūdzētā sprieduma 189. punktā, ka fakts, ka *British Steel*

saviem piegādātājiem neizpauda konfidenciālu informāciju, šīs lietas apstākļos neattaisno piegādes līgumu parakstītājus, ir tikpat neapgāžams, cik neizprotams.

rinājums tam rodams tālāk apstrīdētā Lēmuma 112. punktā [68];

— Lēmuma 2. panta 1. punktā runa ir par EKL 81. panta 1. punkta pārkāpumu "1. pantā minētā pārkāpuma ietvaros"; tas nekādi negroza apstākli, ka runa ir par dažādiem pārkāpumiem;

3) Komisijas argumenti

184. Komisija uzskata, ka sestais pamats ir nepamatots kopumā.

— Pirmās instances tiesa no Lēmuma 111. punkta pareizi secināja, ka piegādes līguma noslēgšana veido pārkāpumu, kas ir konstatēts Lēmuma 2. pantā. Jo tad, kad jau vienreiz noteikts, ka šie līgumi ir patstāvīgs EKL 81. panta 1. punkta pārkāpums, to noslēgšana ir darbība, ar kuru tiek izdarīts pārkāpums.

185. Precīzāk, apelācijas sūdzības iesniedzējas kritika pārsūdzētā sprieduma 210. punktā ir nepamatota, jo:

186. Apelācijas sūdzības iesniedzējas kritika pārsūdzētā sprieduma 244. punktā nav pamatota: ja Pirmās instances tiesa, ņemot vērā tās nostāju, ka Lēmuma 164. punktā Komisijas atzinums ir "pārmērīgs", secinātu, ka šis punkts ir jāatceļ, tas nekādi neietekmētu

— Komisija jau savā lēmumā nepārprotami noteica, ka Lēmuma 2. pantā minētie piegādes līgumi ir patstāvīgs EKL 81. panta pārkāpums. Tas skaidri izriet no Lēmuma rezolutīvās daļas teksta, kur šim "pārkāpumam" 2. pantā ir veltīta atsevišķa uzmanība un 3. pantā iesaistītajiem uzņēmumiem uzdots atteikties no "minētajiem pārkāpumiem". Apstip-

68 — Šis punkts skan šādi: "EK līguma 81. panta 1. punkts īpaši nosaka, ka vienošanās, kuru mērķis ir sadalīt vai panākt tirgus sadali, nav savienojams ar kopējo tirgu. Līgumi, kuru mērķis ir sadalīt vai ar ko panāk piegāžu sadali vadošajam cauruļu ar vītni ražotājam, uz kuru atiecas gandrīz puse no Kopienas *OCTG* cauruļu patēriņa (skat. 50. punktu), Kopienas tirgus ietvaros izraisa jūtamu konkurences ierobežojumu."

Lēmuma 2. pantu, jo šajā punktā Komisija tikai izskaidroja, kādēļ tā Eiropas uzņēmumam par Lēmuma 2. pantā noteikto pārkāpumu neuzlika atsevišķi naudas sodu. Šajā gadījumā Lēmuma 110.–117. punktam, kuros Komisija izklāstīja pamatojumu, balstoties uz ko tā konstatēja šo pārkāpumu, bija jāpaliek spēkā.

187. Savu iebildumu sākumā, pārsūdzētā sprieduma 234. punktā, apelācijas sūdzības iesniedzēja atgādina pret šī sprieduma 210. punktu vērstos argumentus. Ņemot vērā uz šo secinājumu 185. punktā norādīto pamatojumu, tie neesot jāatbalsta.

188. Kā izriet no Lēmuma 28., 29. un 31. punkta, iebildums, ka Pirmās instances tiesa 234. punktā definē atsevišķu cauruļu bez vītnes tirgu, kurpretim saskaņā ar Lēmumu attiecīgie tirgi tomēr ir standarta *OCTG* cauruļu un projekta vadu tirgus, ir nepareizs [69].

189. Pēc Komisijas domām, arī septītais pamats ir nepamatots.

69 — 28. punkts sākas šādi: "Produkti, par kuriem ir runa šajā gadījumā, ir bezšuvju tērauda caurules (t.i., izņemot nerūsējošā tērauda cauruļu kategoriju) [..]." 29. punktā tiek aprakstītas dažādas naftas cauruļu kategorijas. 31. punkts sākas šādi: "Naftas caurules dalās caurulēs bez vītnes (attiecībā uz kurām tāpat pastāv *API* standarts) un caurulēs ar vītnes [..]."

190. Galvenokārt, Komisija apstrīd *Dalmine* apgalvojumu, ka tā nevarēja patstāvīgi piedāvāt Lielbritānijas tirgū caurules ar vītni:

— tiktāl, ciktāl runa ir par *premium OCTG* caurulēm, attiecībā uz kurām *Dalmine* nebija nepieciešamās licences, Komisija norāda uz pārsūdzētā sprieduma 186. punktu, kur Pirmās instances tiesa konstatē, ka nevar izslēgt, ka *Dalmine* varēja šādu licenci iegūt;

— turklāt tika konstatēts, ka *Dalmine* jau pārdeva ārpus Itālijas standarta *OCTG* caurules, attiecībā uz kurām licence nebija vajadzīga.

191. Tādēļ Pirmās instances tiesa varēja nonākt pie slēdziena, ka *Dalmine*, noslēdzot piegādes līgumu vispirms ar *British Steel* un pēc tam ar *Vallourec*, pati liedza sev iespēju darboties Lielbritānijas cauruļu ar vītni tirgū.

192. Apelācijas sūdzības iesniedzējas izteikumi, ka nevar būt runa par konkurenci starp Eiropas kontinentālajiem ražotājiem

attiecībā uz cauruļu bez vītnēm piegādi, jo tie paši ražo tās ar vītni un eksportē ierobežotā daudzumā, nav jāņem vērā, ja ņem vērā, ka tie noslēdza līgumu par, iespējams, neierobežota apjoma cauruļu bez vītnes piegādi, lai ar to apmierinātu 30 % no *British Steel* pieprasījuma.

193. Ņemot vērā pastāvīgo judikatūru, apelācijas sūdzības iesniedzējas iebildumi par 219. un 229. punktu ir nepamatoti:

— Pirmās instances tiesa sprieduma 219. un 220. punktā nonāca pie atbilstoša slēdziena, ka pastāvēja horizontāla vienošanās par cauruļu bez vītnes piegāžu *British Steel* sadali [70];

— ir grūti iebilst Pirmās instances tiesas viedoklim, ka *Dalmine* iespējamā komerciālā interese līguma [noslēgšanā] ar *British Steel* negroza tā pretlikumību.

194. Par astoto pamatu Komisija norāda, ka tajā ietvertie iebildumi ir tikai pirmajā instancē izvirzīto argumentu atkārtojums, ar kuriem tika apstrīdēts piegādes līgumā ar *British Steel* ietverto noteikumu pret konkurenci vērstais raksturs. Tādēļ tos vajadzētu atzīt par nepieņemamiem.

195. Pakārtoti Komisija uzskata, ka šie iebildumi ir nepamatoti. Tā norāda cita starpā, ka kāda darījuma partnera komerciālā interese un saimnieciskais pārākums negroza vienošanās nelikumīgo raksturu, ar ko tiek pārkāpts EKL 81. panta 1. punkts.

4) Vērtējums

196. Spēcīgais arguments, ar ko apelācijas sūdzības iesniedzēja sestajā pamatā vēršas pret pārsūdzētā sprieduma 210., 224. un 244. punktu, turklāt tā nevairās apsūdzēt Pirmās instances tiesu faktu un Komisijas gribas, ieskaitot attiecību, kas tika kritizētas Lēmumā, tiesisko kvalifikāciju, sagrozīšanā, kā rezultātā tiekot izraisīts acīmredzams tiesību uz aizstāvību pārkāpums, tuvāk aplūkojot, izrādās daudz mazāk pārliecinošs nekā tas, ko varētu sagaidīt no argumentu formulējuma un ar to saistītās kvalifikācijas.

70 — Turklāt Komisija norāda uz Tiesas 2004. gada 7. janvāra spriedumu apvienotajās lietās C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P un C-219/00 P *Aalborg Portland A/S* u.c./Komisija (*Recueil*, I-123. lpp., 57. punkts).

197. Pirms es pievēršos trim vienai ar otru savstarpēji saistītām vai vienai uz otru balstītām šī pamata daļām, es vēlos atgādināt kontekstu, kurā iekļauts Lēmuma 2. pantā apstrīdētais pārkāpums. To es aprakstīju iepriekš šo secinājumu 148.–158. punktā.

198. Pēc Komisijas faktu izklāsta *Vallourec*, *Dalmine*, *Mannesmann* un *British Steel* darbojas kopā, lai nodrošinātu Lielbritānijas tirgu Eiropas ražotājiem un, proti, pirmkārt tādā veidā, ka *Vallourec*, *Dalmine* un nedaudz vēlāk *Mannesmann* katra piegādāja noteiktu daļu cauruļu bez vītnes, kuras *British Steel* pēc tam, kad tā savu pašas cauruļu bez vītnes ražošanu bija pārtraukusi, bija vajadzīgas, lai cauruļu bez vītnes produkciju pārveidotu par *premium* vai standarta caurulēm ar vītni. Vēlāk 1994. gadā, pēc tam, kad *British Steel* pilnībā aizgāja no šī sektora, *Vallourec* pārņēma *British Steel* lomu Lielbritānijas tirgū.

199. Galvenokārt runa pirmajā instancē bija par šādu galveno tiesību jautājumu: vai Komisija drīkstēja uzskatīt šo Eiropas ražotāju rīcību, ar ko tie vēlējās nodrošināt sev Lielbritānijas tirgu, par EKL 81. panta 1. punkta pārkāpumu?

200. Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma apstrīdētajos punktos šo jautājumu skaidri apstiprināja, turklāt arī tādā nozīmē, ka 2. pantā apzīmētais EKL 81. panta 1. punkta pārkāpums, lai arī tika veikts "1. pantā minētā pārkāpuma ietvaros", tomēr var tikt uzskatīts par patstāvīgu pārkāpumu.

201. Prasītājas iebildumi pret Pirmās instances tiesas konstatējumu 210. un 234. punktā izriet it sevišķi no Lēmuma 111. punkta [71], precīzāk, no šāda fragmenta: "Šo līgumu mērķis bija piegādāt *OCTG* tirgus "līderim" Ziemeļu jūras reģionā bezšuvju caurules, un to nolūks bija saglabāt vietējo ražotāju Apvienotajā Karalistē, lai nodrošinātu "Noteikumu" ievērošanu Eiropas–Japānas kluba ietvaros." No tā izrietot, ka to pārkāpuma raksturam Lēmuma 111. punkta izpratnē bija izšķiroša nevis piegādes līgumu noslēgšanā, bet gan apstāklis, ka tie bija noslēgti, cenšoties ievērot "Noteikumus".

202. Manuprāt, tas nekādā ziņā neizriet no savstarpējās Lēmuma 111. un 112. punkta [72] sakarības. Jo 112. punkta pirmajā teikumā Komisija lakoniski konstatē, ka "EK līguma 81. panta 1. punkts skaidri nosaka, ka vienošanās, kuras mērķis it tirgus sadale vai

71 — Pilnībā atspoguļots 65. zemsvītras piezīmē.

72 — Atspoguļots 68. zemsvītras piezīmē.

ietekmēšana, nav savienojami ar kopējo tirgu".

203. Tā kā piegādes līgumu mērķis bija sekmēt svarīgā Lielbritānijas tirgus izolēšanu no ārpus tā esošiem tirgus dalībniekiem un tādēļ arī mērķis sadalīt tirgus, tos kā tādus var uzskatīt kā EKL 81. panta 1. punkta pārkāpumu.

204. Kā jau izriet no apstrīdētā Lēmuma 2. panta 1. punkta teksta un vēlreiz tiek apstiprināts šī lēmuma 3. pantā, Komisija kvalificēja Eiropas ražotāju darbības veidu Lielbritānijas tirgus nodrošināšanai pēc Kopienas tērauda cauruļu bez vītnes sektora restrukturizācijas tieši kā EKL 81. panta patstāvīgu pārkāpumu.

205. Tā balstīja šo kvalifikāciju uz faktu pārbaudi apstrīdētajā Lēmumā. No tās izriet, ka tad, kad *British Steel*, slēdzot savu uzņēmumu Klidesdeilā, izbeidza tērauda cauruļu bez vītnes ražošanu, bet vēl labu laiku turpināja savu darbību, kas ir saistīta ar termisko apstrādi un savienojumiem, ar meitas uzņēmuma *TSSL* starpniecību, kurš palika laika posmā no 1990. gada līdz 1994. gadam lielākais *premium OCTG* cauruļu un standarta *OCTG* cauruļu piegādātājs Ziemeļjūras reģionā, Lielbritānijas tirgū radās īpašs cauruļu bez vītnes starpprodukta tirgus, kurā galvenais uzpircējs bija *British Steel*.

206. Aplūkojot šos apstākļus, nav pieņemams arī apelācijas sūdzības iesniedzējas arguments, ka Pirmās instances tiesa pārkāpa savas pilnvaras, konstatējot pārsūdzētā sprieduma 234. punktā, ka apstrīdētā Lēmuma 1. un 2. pantā apzīmētais pārkāpums ir noticis divos dažādos tirgos, proti, standarta *OCTG* cauruļu un cauruļu bez vītnes tirgos.

207. Proti, runa šeit ir, kā Pirmās instances tiesa konstatēja 235. un 236. punktā, par diviem autonomiem, bet savstarpēji saistītiem tirgiem, kurus skāra divi pārkāpumi, kuri bija gan patstāvīgi, bet saistīti savā starpā, — "šajā gadījumā Komisija izklāstīja lietas apstākļus, kuros vienošanās starp Eiropas ražotājiem par Lielbritānijas cauruļu bez vītnes tirgu daļēji vismaz vērsta uz to, lai aizsargātu pārpildīto Lielbritānijas standarta *OCTG* cauruļu ar vītni tirgu pret Japānas importu".

208. No tā ir jāsecina, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas smagais pārmetums, ka Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 234. punktā papildus ne tikai sagrozīja faktus, bet arī nepareizi izklāstīja Komisijas gribu, ir nepamatots.

209. Iebildums pret pārsūdzētā sprieduma 244. punktu galvenokārt ir tāds, ka Pirmās instances tiesai, atzīmējot, "ka Komisijas apgalvojums Apstrīdētā lēmuma 164. apsvēruma pirmajā teikumā, saskaņā ar kuru piegādes līgumi, kas veidoja tā 2. pantā konstatēto pārkāpumu, bija līdzeklis, lai īstenotu tā 1. pantā konstatēto pārkāpumu, ir pārspīlēts, jo šī īstenošana bija viens no vairākiem saistītiem, bet atsevišķiem otrā pārkāpuma konkurenci deformējošiem mērķiem un sekām", bija jāizdara secinājums par šī punkta "atcelšanu".

210. Rezultāts, pie kura nonāk Pirmās instances tiesa šajā pārsūdzētā sprieduma punktā, ir loģiskas sekas 210. punktā un vēl skaidrāk 234. punktā konstatētajam, ka apstrīdētā Lēmuma 1. un 2. pants ietver divus patstāvīgus EKL 81. panta pārkāpumus, lai arī starp abiem pastāv saturiska saistība.

211. Ievērojot to, Pirmās instances tiesa varēja pārmest Komisijai vienpusību, ja tā Lēmuma 164. punktā 2. pantā apzīmēto pārkāpumu apzīmēja tikai kā līdzekli pārkāpuma īstenošanai saskaņā ar 1. pantu.

212. Arī pārmetums, kas tika izteikts Komisijai saistībā ar tās pārkāpuma smaguma vērtējumu, negroza agrāk Pirmās instances tiesas 210. un 244. punktā par pareizu atzīto Komisijas slēdzienu, ka apstrīdētais Lēmums faktiski skar divus patstāvīgus, lai gan savstarpēji saistītus EKL 81. panta 1. punkta pārkāpumus.

213. Doma, ko Komisija izteica apstrīdētā Lēmuma 164. punktā, norāda, ka, balstoties uz tās pieņemto ciešo saistību starp abiem pārkāpumiem ("uzskatīt [piegādes līgumus kā] līdzekli iekšējo tirgu aizsardzības principa realizācijai [..], kas ir saistīti ar notikumiem Eiropas–Japānas kluba ietvaros"), nebija pamata uzlikt Eiropas ražotājiem par to papildu naudas sodu.

214. Tādēļ šī apstrīdētā Lēmuma punkta atcelšanas rezultāts būtu tas, ka Komisijas pieņemtā ciešā saistība starp abiem pārkāpumiem vairāk nedotu pamatu apstrīdētā Lēmuma 2. pantā noteikto pārkāpumu sodīt ar papildu naudas sodiem.

215. Kā izriet no pārsūdzētā sprieduma 245. punkta, šīs sekas Pirmās instances tiesa nevēlējās secināt no sava slēdziena, ka Komisijas Lēmuma 164. punktā 2. pantā apzīmēto pārkāpumu izvērtēja vienpusēji. Bet ar to apelācijas sūdzības iesniedzēja drīzāk tika saudzēta nekā aizskarta. Tas

tāpēc, ka, ja Komisijas apstrīdētā Lēmuma 2. pantā minētajam pārkāpumam, nosakot naudas soda apmēru, būtu jāpiešķir patstāvīga nozīme, tas, ja citi apstākļi būtu līdzīgi, neizbēgami novestu pie lielāka naudas soda.

216. No minētā izriet, ka pret pārsūdzētā sprieduma 244. punktu izvirzītais iebildums nav pamatots, jo tas nevar dot citu slēdzienu par divu patstāvīgu, lai arī savstarpēji saistītu, EKL 81. panta pirmās daļas pārkāpumu pastāvēšanu; turklāt tas nav pamatots, jo apstrīdētā Lēmuma 164. punkta atcelšanai nav nozīmes šajā slēdzienā un labākajā gadījumā, nosakot naudas sodu, varētu novest pie atsevišķas apstrīdētā Lēmuma 2. pantā minētā pārkāpuma aplūkošanas.

217. Pirmais no trim iebildumiem, kas tika celts septītā pamata pamatošanai, vispirms skar faktus. Apelācijas sūdzības iesniedzēja iebilst pret diviem Pirmās instances tiesas konstatētajiem faktiem: *British Steel* ir piesaistījusi savus trīs Kopienas konkurentus tādā veidā, ka vietējā tirgū izzuda reāla konkurence un konkurences iespēja no to puses, pretim ziedojot savu brīvību piegādes ziņā [73], un, ja nepastāvētu piegādes līgumi un neeksistētu [Pamatn]oteikumi, trim Eiropas ražotājiem normāli būtu īsta vai vismaz potenciāla komerciāla interese efektīvi konkurēt ar *British Steel* Lielbritānijas cauruļu ar vītnēm tirgū, kā arī konkurēt savā starpā par cauruļu bez vītnēm piegādi *British Steel* [74].

218. Šis iebildums ir pieņemams tikai tiktāl, ciktāl apelācijas sūdzības iesniedzēja ar to norāda, ka Pirmās instances tiesa acīmredzami kļūdaini novērtējusi faktus [75]. Tomēr tad tās par faktiem izteiktajiem argumentiem ir jābūt tik precīziem un saturiski pilnīgiem, lai ar tiem varētu pamatot šādu acīmredzami nepareiza vērtējuma pārmetumu.

219. Apelācijas sūdzības iesniedzējai tas neizdodas arī šajā punktā. Pat ja vadās no tā, ka *Dalmine* ienākšana Lielbritānijas standarta *OCTG* cauruļu un *premium OCTG* cauruļu tirgū nebija vienkārša tās produktu klāsta satura un pieprasījuma struktūras šajā tirgū dēļ, apelācijas sūdzības iesniedzējai tomēr

73 — Pārsūdzētā sprieduma 181. punkts.

74 — Pārsūdzētā sprieduma 185. punkts.

75 — Tas saskan ar pastāvīgo judikatūru. Skat. cita starpā 1999. gada 11. februāra spriedumu lietā C-390/95 P *Antillean Rice Mills* u.c./Komisija (*Recueil*, I-769. lpp., 29. punkts) un 2000. gada 4. jūlija spriedumu lietā C-352/98 P *Bergaderm* u.c./Komisija (*Recueil*, I-5291. lpp., 49. punkts).

nevajadzēja noslēgt vienošanos par cauruļu bez vītnes pusfabrikātu piegādi *British Steel*, kas, no vienas puses, noteica tās pusfabrikātu tirgus daļu vismaz 5 gadu garumā 30 % apmērā un, no otras puses, liedza iespēju šajā pašā laika posmā ienākt gatavās produkcijas tirgū.

220. Fakti un apstākļi, kurus min apelācijas sūdzības iesniedzēja, tās produktu klāsta saturs un apstāklis, ka tās cauruļu bez vītnes produkcijas lielākā daļa bija paredzēta apstrādei pašas uzņēmumā, nav pretrunā tam, ka Pirmās instances tiesas faktu konstatācija bija pamatota, ka *Dalmine*, noslēdzot piegādes līgumu ar *British Steel*, veicināja ja ne liegt faktisko un iespējamo konkurenci attiecīgo produktu tirgū Lielbritānijā, tad nopietni to ierobežot.

221. Tādēļ šis iebildums nav pamatots.

222. Tas, ka otrais iebildums, ar kuru apelācijas sūdzības iesniedzēja balsta savu septīto pamatu, nav pamatots tiktāl, ciktāl tas balstīts uz pieņēmumu, ka apstrīdētais Lēmums nav piemērojams attiecībā uz cauruļu bez vītnes tirgu, izriet jau no mana sestā pamata vērtējuma.

223. Šis iebildums arī ir bez tiktāl, ciktāl tas iekļauj apgalvojumu, ka cauruļu bez vītnes piegādes līgumam nav būtiskas ietekmes uz apstrīdētā Lēmuma 1. pantā minēto standarta *OCTG* cauruļu tirgu, jo piegādātās caurules bez vītnes 80 % gadījumu tiek pārstrādātas *premium OCTG* caurulēs. Šis apgalvojums negroza to, ka ievērojama daļa piegādāto cauruļu bez vītnes, proti, 20 %, tomēr tiek pārstrādātas standarta *OCTG* caurulēs.

224. Ar trešo iebildumu apelācijas sūdzības iesniedzēja apstrīd Pirmās instances tiesas slēdzienu, ka piegādes līgumu pamatā bija horizontāla stratēģija starp tajā iesaistītajiem uzņēmumiem un ka *Dalmine* tajā ir iesaistīta.

225. Šo iebildumu es uzskatu par acīmredzami nepieņemamu, jo tas nozīmētu apelācijas instancē otrreiz veikt Pirmās instances veikto vērtējumu par daudzu pierādījumu kopumu, uz kuriem saistībā ar šādas stratēģijas pastāvēšanu savā apstrīdētajā Lēmumā atsaucās Komisija. Šis atzinums ir pārsūdzētā sprieduma 214.–225. punktā.

226. Šis iebildums būtu pieņemams tikai tad, ja apelācijas sūdzības iesniedzēja varētu pierādīt, ka Pirmās instances tiesa, novērtējot

Komisijas apstrīdētajā Lēmumā minēto pierādījumu pierādījuma spēku, būtu pieļāvusi acīmredzamas kļūdas. Šīs tēzes pamatošanai minētie argumenti tomēr ir tik vispārīgi un neprecīzi, ka tie nespēj sniegt arī izejas punktu šādam kļūdainā vērtējuma pieņēmumam.

227. Ar to es nonāku līdz astotajam pamatam, kuru Komisija uzskata par nepieņemamu, jo tas atkārto pirmajā instancē pret Lēmumu celtos iebildumus.

228. Tā kā šis pamats balstīts uz ne mazāk kā astoņiem dažādiem iebildumiem, tie daļēji skar Pirmās instances tiesas viedokli, daļēji tā faktu tiesisko kvalifikāciju, es aplūkošu katram no šiem iebildumiem jautājumu par pieņemamību.

229. Es piedāvāju atzīt par nepieņemamiem pirmo un otro iebildumu, ar kuriem apelācijas sūdzības iesniedzēja apgalvo, ka Pirmās instances tiesai bija jāņem vērā šis:

a) *British Steel* komerciālā interese noteikumos par *Dalmine* piegādāto apjomu, izteikta cauruļu bez vītnes mainīgā pieprasījuma procentos (30 %);

b) *British Steel* kā piegādes līguma puses komerciālais pārākums.

230. Šie iebildumi tiktāl, ciktāl tas ir nosakāms, pirmajā instancē nav celti skaidri [76], tā ka Pirmās instances tiesai nevar pārmest, ka tam pārsūdzētajā spriedumā netika pievērsta uzmanība.

231. Turklāt abi iebildumi ir arī nepamatoti.

232. *British Steel* patiešām bija acīmredzama interese apmierināt pieaugošo cauruļu bez vītnes pieprasījumu. Tas tomēr neattaisno šī pieprasījuma apmierināšanai izvēlēto līgumisko konstrukciju, kas faktiski izslēdza konkurenci starp tās piegādātājiem un kas turklāt to aizsargāja no iespējamās šo piegādātāju konkurences gatavās produkcijas tirgū.

76 — *Dalmine* to tomēr norādīja savai aizstāvībai atbildē uz paziņojumiem par iebildumiem. Skat. prasības pieteikuma 12. pielikumu, 19., 22. un 23. lpp.

233. Arī atsaukšanās uz *British Steel* komerciālo pārākumu, noslēdzot piegādes līgumu, nav pamatota, jo tā nemainīs attiecīgo piegādes noteikumu prettiesiskumu. Turklāt pieņemot, ka šāds *British Steel* pārākums pastāvēja, tā praktiski nevarēja to izmantot pēc tam, kad apelācijas sūdzības iesniedzēja nolēma iesaistīties ar *British Steel* līgumiskās attiecībās.

234. Trešais iebildums, ko norāda apelācijas sūdzības iesniedzēja, ka piegādes līguma 4. pants nevar tikt saprasts tādējādi, ka, ņemot vērā iepriekš noteiktu piegādāto un iepirkto cauruļu bez vītnes procentu apmēru, tas bijis saistošs abām pusēm, nav pamatots ar kādiem faktiem. Komisija pareizi izklāstīja, ka norāde uz apelācijas sūdzības iesniedzējas atbildi uz paziņojumu par iebildumiem [77] nespēja pamatot šo apgalvojumu. Tam nav rodams arī faktisks pamats ne prasības pieteikumā, ne sniegtajā atbildē pirmajā instancē.

235. Tādēļ šis iebildums ir nepieņemams, jo iesniegts ar novēlošanos, un katrā ziņā nepamatots, jo nav vispār vai pietiekoši pamatots.

236. Ceturtais iebildums iekļauj jau septītajā pamatā norādīto — šo secinājumu 225. un 226. punktā noraidīto — apgalvojumu, ka nav pierādīta horizontālas vienošanās pastāvēšana starp Eiropas ražotājiem pirms piegādes līguma noslēgšanas. Tādēļ tas ir nepamatots.

237. Piektais iebildums, ar kuru apelācijas sūdzības iesniedzēja apgalvo, ka Pirmās instances tiesa nav norādījusi, kā izpaužas apgalvotā piegādes līgumā ietvertās cenu noteikšanas formulas pret konkurenci vērstā iedarbība, ir pretrunā pārsūdzētā sprieduma 181. un 188.–191. punktam, kur Pirmās instances tiesa norāda, ka šīs formulas piemērošanas sekas bija tādas, ka trīs piegādātāji saņēma precīzu informāciju par visu *British Steel* noteikto cauruļu ar vītni pārdošanas cenu svārstību virzienu, laiku un apmēru. Šī formula turklāt darbojās tā, ka *British Steel* piegādātājiem nebija nekāda interese iesaistīties konkurencē par cauruļu ar vītni cenām Lielbritānijas tirgū. Jo, iespējams, no tā izrietošais cenas kritums atspoguļotos cenu kritumā caurulēm bez vītnes, kuras tie piegādāja *British Steel* [78].

77 — Prasības pieteikuma 12. pielikums, 21. un 22. lpp.

78 — Skat. pārsūdzētā sprieduma 181. punktu, kurā ir atsauce uz pirmajā instancē apstrīdētā Lēmuma 153. punktu.

238. Tādēļ piektais iebildums skaidra pamatojuma trūkuma dēļ ir acīmredzami nepamatots.

F — *Devītais un desmitais pamats* —

— izvērtējot Dalmine inkriminētā pārkāpuma smagumu, Komisija pārkāpa EKL 81. pantu un nepietiekoši pamatoja vērtējumu par Regulas Nr. 17 15. panta un Pamatnostādņu naudas soda noteikšanai[79] *piemērošanu*

239. Tas pats attiecas uz sesto pamatu. Apelācijas sūdzības iesniedzēja gan var norādīt, ka informācijas apmaiņa par cenām tai neko nenozīmēja tiktāl, ciktāl tas attiecās uz *premium OCTG* caurulēm, produktu, ar kuru tai nebija pieeja Lielbritānijas tirgum patenta tiesību dēļ; tomēr nav noliedzams, ka šī informācija tomēr tās — ierobežotajai — darbībai ar standarta *OCTG* caurulēm šajā tirgū bija nozīmīga. Faktiski šīs zināšanas tai ļāva pieskaņot savas cenas šim produktam Lielbritānijas tirgū. Tas pats attiecas uz sesto iebildumu.

— izvērtējot pārkāpuma ilgumu un vainu mīkstinošos apstākļus, Komisija pārkāpa EKL 81. pantu un nepietiekoši pamatoja vērtējumu par Regulas Nr. 17 15. panta un Pamatnostādņu naudas soda noteikšanai piemērošanu

240. Septītais pamats ir tikai apgalvojums. Nav iespējams (189.) punktu izņemt no konteksta un tad tajā ietverto Pirmās instances slēdzienu apzīmēt kā "kategorisku un nesaprotamu", kad precīzs šī slēdziena pamatojums ir ietverts pārsūdzētā sprieduma turpmākajos punktos. Tādēļ šis iebildums, kas neietver nekādu pamatojumu, jāatzīst par acīmredzami nepamatotu.

1) Apelācijas sūdzības iesniedzējas iebildumi

242. Apelācijas sūdzības iesniedzējas ļoti detalizētajā argumentācijā tās devītā pamata pamatošanai ir jāizšķir trīs pamata iebildumi:

241. Astoto iebildumu veido to iebildumu atkārtojums, kurus apelācijas sūdzības iesniedzēja izvirzīja sestā pamata pamatošanai. Pēc visu iebildumu izvērtēšanas arī šis iebildums ir atzīstams par nepamatotu.

a) Pirmās instances tiesa nepareizi pieņēma, ka attiecīgā tirgus lielumam kā

79 — Pamatnostādnes sodanaudas noteikšanai, piemērojot Regulas Nr. 17 15. panta 2. punktu un EOTK līguma 65. panta 5. punktu (OV 1998, C 9, 3. lpp.).

vienīgajam objektīvajam kritērijam jāveido pamats pārkāpuma smaguma izvērtēšanai;

b) Pirmās instances tiesa nepareizi pieņēma, ka Komisija nepareizi piemēroja Pamatnostādņu naudas soda noteikšanai (turpmāk tekstā — Pamatnostādnes) 1.A punktu;

c) Pirmās instances tiesa nepamatoti nav ņēmusi vērā iesaistīto uzņēmumu rīcību un lielumu, nosakot naudas soda lielumu.

243. Apelācijas sūdzības iesniedzējas paskaidrojumus pirmā iebilduma pamatošanai var rezumēt šādi:

— attiecīgā tirgus lielums ir vienīgais objektīvais kritērijs, ko var ņemt vērā, izvērtējot pārkāpuma smagumu. Tādēļ katrs pārkāpuma smaguma vērtējums pirmkārt ir jābalsta uz šo kritēriju;

— Pirmās instances tiesa tādēļ nepareizi pieņēma, ka attiecīgā tirgus lielums veido tikai vienu no daudziem aspektiem [80];

— Pirmās instances tiesas slēdziens, ka "[..] [uzņēmumam] uzliktā naudas soda apmēram par pārkāpumu konkurences jomā ir jābūt samērīgam ar pārkāpumu, kas izvērtēts kopumā, īpaši ņemot vērā tā smagumu" [81], tādēļ tā ir tautoloģija, kurai nepiemīt objektivitāte.

244. Otrā iebilduma pamatošanai apelācijas sūdzības iesniedzēja min galvenokārt šādus argumentus:

— saskaņā ar Pamatnostādnēm pārkāpuma smagums ir nosakāms ar trīs kritēriju palīdzību: tā raksturs, tā faktiskā ietekme uz tirgu tiktāl, ciktāl to var novērtēt, un attiecīgā ģeogrāfiskā tirgus apmērs;

— pirmkārt, Pirmās instances tiesa nepareizi noteica pārkāpuma raksturu, pieņemot, ka pastāvēja vienošanās par tirgus sadali starp Eiropas ražotājiem;

80 — Pārsūdzētā sprieduma 259. punkts.

81 — Pārsūdzētā sprieduma 259. punkts.

— otrkārt, Pirmās instances tiesa nepamatoti balstījās uz apstrīdētā Lēmuma 68. punktā esošo pārskatu par iesaistīto ražotāju tirgus daļām [82], jo šim pārskatam par apgalvotā pārkāpuma ietekmes uz attiecīgo produktu tirgiem novērtēšanu nebija nekādas nozīmes;

— treškārt, Pirmās instances tiesa savā Komisijas viedokļa pārbaudē, ka šajā gadījumā ir ļoti smags pārkāpums, nepamatoti neņēma vērā, ka attiecīgais ģeogrāfiskais tirgus un produktu tirgus nav ļoti liels;

— visbeidzot, Pirmās instances tiesa savu viedokli, ka Komisija minēto pārkāpumu pareizi kvalificēja kā ļoti smagu, pamatoja nepietiekoši. Tādēļ tās slēdziens par uzlikto naudas sodu nav pamatots.

245. Trešais pamats galvenokārt tiek balstīts uz šādiem argumentiem:

— Pirmās instances tiesa, izvērtējot Komisijas uzlikto naudas sodu, nepamatoti neņēma vērā pārkāpumā iesaistīto uzņēmumu lielumu, kas izpaužas to apgrozījumā. Tas tāpēc, ka naudas sods, kas ļoti lielam uzņēmumam ir mazs, var mazam uzņēmumam viegli pārsniegt 10 % robežu vai tomēr būt nesamērīgi augsts. Apelācijas sūdzības iesniedzēja balsta šo izteikumu ar Pamatnostādņu 1.A punkta sesto daļu [83];

— vēl Pirmās instances tiesa nav pievērsusi uzmanību argumentiem, kurus *Dalmine* norādīja attiecībā uz nesamērīgumu starp naudas soda lielumu un tās attiecīgo produktu apgrozījumu pasaules tirgū, Kopienu tirgū un Francijas, Vācijas, Itālijas un Anglijas tirgū [84];

— "būtiski ietekmēja Kopienas tirgu" pārsūdzētā sprieduma 290. punkta izpratnē, pēc apelācijas sūdzības iesniedzējas domām, ir jāizvērtē ne tikai saskaņā ar tirgus lielumu, bet arī vispirms saskaņā ar pārkāpuma konkrēto ietekmi uz konkurences attiecībām. Nosakot nau-

82 — Pārsūdzētā sprieduma 296. punkts.

83 — Attiecīgais fragments skan šādi: "Ja pārkāpumā iesaistīti vairāki uzņēmumi [..], atsevišķos gadījumos var būt vajadzība izsvērt piemērojamo sodanaudu apjomus [..], lai ņemtu vērā nodarījuma īpašo nozīmi un līdz ar to katra uzņēmuma nodarītā kaitējuma reālo ietekmi uz konkurenci, īpaši gadījumos, kad uzņēmumi, kuri izdarījuši viena veida konkurences pārkāpumus, būtiski atšķiras pēc apjoma."

84 — Izklāstīts pārsūdzētā sprieduma 320. punktā.

das soda lielumu un aplūkojot samērīguma jautājumu, jāpievērš uzmanība turpretim iesaistīto uzņēmumu apgrozījuma lielumam;

— visbeidzot apelācijas sūdzības iesniedzēja nepiekrīt Pirmās instances tiesas slēdzienam, ka, ja vienreiz ir pierādīts, ka uzņēmums bijis vienošanās ar saviem konkurentiem par tirgus sadali dalībnieks, apstāklis, ka tirgū tas nav uzvedies ar konkurentiem noteiktajā veidā, ne vienmēr ir jāņem vērā, nosakot naudas sodu.

246. Desmitais pamats iekļauj četrus iebildumus:

— Pirmās instances tiesa nepamatoti neatzina un arī nesaistīja ar to nekādas sankcijas, ka Komisija apstrīdētajā Lēmumā neizskaidroja, kādēļ tā neņēma vērā apelācijas sūdzības iesniedzējas izvirzītos atbildību mīkstinošos apstākļus;

— Pirmās instances tiesa nepamatoti nepievērsa uzmanību apelācijas sūdzības iesniedzējas argumentiem, ka tās loma vienošanās par tirgus sadali īstenošanā bija ierobežota un ka tā tikai daļēji pildīja vienošanos;

— turpinājumā apelācijas sūdzības iesniedzēja uzskata, ka Pirmās instances tiesa nepamatoti neizvērtēja kā vainu mīkstinošu apstākli to, ka tā tieši pēc pirmajām Komisijas izmeklēšanas darbībām pārtrauca savu prettiesisko rīcību;

— visbeidzot Pirmās instances tiesa atzina *Dalmine* dalību administratīvajā procesā tikai daļēji kā mīkstinošu apstākli.

2) Komisijas argumenti

247. Komisija uzskata devīto pamatu kopumā par nepamatotu.

248. Par pirmo iebildumu tā norāda, ka jau Pamatnostādņu teksts ir pretrunā premisai, uz kuru apelācijas sūdzības iesniedzēja balsta savu argumentāciju, ka, proti, pārkāpuma smaguma noteikšanai vienīgais objektīvais

un izšķirošais kritērijs ir attiecīgā tirgus apjoms. Pamatnostādņu 1.A punkta sākums nerada šaubas par to, ka tirgus apjoms ir tikai daļa no vērā ņemamajiem aspektiem: "Novērtējot pārkāpuma smagumu, jāņem vērā tā raksturs, faktiskā ietekme uz tirgu gadījumos, kad to iespējams noteikt, un attiecīgā ģeogrāfiskā tirgus apjoms."

249. Par otro iebildumu tā norāda, ka pirmais arguments, ko apelācijas sūdzības iesniedzēja min tā pamatojumam, proti, ka Komisija nav pārliecinoši pierādījusi, ka pārkāpuma mērķis bija tirgu sadale, ir nepieņemams, jo apelācijas sūdzības iesniedzēja šo konstatējumu pirmajā instancē nav apstrīdējusi [85].

250. Pārmetums, ka Pirmās instances tiesa sava sprieduma 296. punktā kļūdaini balstījusies uz apstrīdētā Lēmuma 68. punkta tabulu, lai pierādītu konkrēto pārkāpuma ietekmi uz tirgus attiecībām, ir maldinošs, jo šajā sprieduma punktā nav runas par pārkāpuma ietekmes uz tirgu konstatēšanu, bet gan par jautājumu, vai, nosakot naudas sodu, ir jāņem vērā uzņēmuma rīcība un lielums.

85 — Skat. attiecībā uz šo jautājumu secinājumu 118. un 128. punktu.

251. Turklāt apelācijas sūdzības iesniedzējas minētā judikatūra [86] neapstiprina tās argumentu, ka Komisijai, izvērtējot pārkāpuma smagumu, vienmēr jāizvērtē tā ietekme uz tirgu.

252. Arī arguments, ka pārsūdzētā sprieduma 263. punkts ir pretrunīgs, nav pamatots, jo Pirmās instances tiesa vienā gadījumā vērš uzmanību nepārprotami uz — apjomīgo — ģeogrāfisko tirgu un citā gadījumā uz apstrīdētā Lēmuma 1. pantā norādīto standarta *OCTG* cauruļu tirgu un projekta vadiem, kas veido tikai mazu daļu no kopējā *OCTG* cauruļu un bezšuvju cauruļu tirgus.

253. Turpinājumā Komisija norāda, ka tā pēdējo minēto apstākli, nosakot naudas sodu — 10 miljonu EUR apmērā —, ir ņēmusi vērā pilnīgi, ko konstatēja arī Pirmās instances tiesa.

254. Par trešo iebildumu Komisija atzīmē, ka saskaņā ar Pamatnostādnēm [87], uzliekot naudas sodu, tā var ņemt vērā atšķirīgo pārkā-

86 — 1999. gada 8. jūlija spriedums lietā C-49/92 P Komisija/*Anic* (*Recueil*, I-4125. lpp., 99. punkts) un 2003. gada 19. marta spriedums lietā *CMA CGM* u.c. (*FETTCSA*)/Komisija, iepriekš minēts 58. zemsvītras piezīmē, 264. punkts.

87 — Skat. Pamatnostādņu 1.A punkta sesto daļu, iepriekš minēts 79. zemsvītras piezīmē.

pumā iesaistīto uzņēmumu lielumu, bet tai nav pienākuma to darīt.

255. Lai vai kā, arī Pirmās instances tiesa, īstenojot savas neierobežotās jurisdikcijas [lēmuma] pārskatīšanā pilnvaras, izvērtējot noteikto naudas sodu, neredzēja iemeslu uzsākt precīzāku izvērtēšanu, par pamatu ņemot attiecīgo uzņēmumu lielumu [88].

256. Neesot pamatojuma, kādēļ no apelācijas sūdzības iesniedzējas minētajiem attiecīgo produktu pārdošanas datiem būtu jāsecina, ka noteiktais naudas sods ir nesamērīgi liels. Tas pats attiecas uz apgalvoto Komisijas pienākumu saskaņot naudas soda lielumu ar kartelī iesaistīto uzņēmumu apgrozījumu.

257. Argumenti, kurus apelācijas sūdzības iesniedzēja pamato ar savu rīcību, pildot vienošanos par tirgus sadali, saskan ar iebildumiem, kurus tā cēla desmitā pamata ietvaros. Komisija piedāvā tos aplūkot šī pēdējā [pamata] ietvaros.

258. Komisija nelielā mērā aplūko četrus iebildumus, kuri tika minēti desmitā pamata ietvaros.

259. Pirmais iebildums, pēc tās domām, ir nepamatots, jo Pirmās instances tiesa pati pārsūdzētā sprieduma 327. un turpmākajos punktos, īstenojot savas neierobežotās jurisdikcijas [lēmuma] saturiskās pārskatīšanas pilnvaras, skaidri norādīja, kādēļ apelācijas sūdzības iesniedzējas minētie vainu mīkstinošie apstākļi netiek atzīti.

260. Cita starpā Komisijai, kā tā norādīja savā atbildes rakstā uz repliku, nav pienākuma sava lēmuma pamatojumā paust attieksmi par argumentiem, kurus apelācijas sūdzības iesniedzēja iesniegusi izmeklēšanas stadijā attiecībā uz vainu mīkstinošo apstākļu piemērošanu [89].

261. Par otro iebildumu, ka Pirmās instances tiesa pārsūdzētajā spriedumā pretēji Pamatnostādnēm nav pietiekoši ņēmusi vērā to, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja ar savu faktisko rīcību tirgū neievēroja ar tās konkurentiem noslēgto vienošanos, Komisija skaidro, ka Pirmās instances tiesai nebija saistošas Pamatnostādnes.

262. Uz trešo iebildumu Komisija iebilst ar to, ka Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 331. un 332. punktā pareizi konstatēja, ka pārkāpums brīdī, kad Komisija

88 — Komisija norāda uz to pārsūdzētā sprieduma 284.–287. punktā.

89 — Attiecībā uz šo viedokli Komisija norāda uz 2003. gada 18. septembra spriedumu lietā C-338/00 P *Volkswagen/Komisija* (*Recueil*, I-9189. lpp., 127. punkts).

1994. gada 1. un 2. decembrī uzsāka izmeklēšanu, droši vien bija beidzies vai vismaz tieši bija jābeidzas. Tādēļ norāde, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja savu pārkāpumu izbeidza pēc Komisijas pirmajām izmeklēšanas darbībām, neattaisno noteiktā naudas soda samazināšanu.

3) Vērtējums

264. Pirms devītā un desmitā pamata novērtējuma jāizdara dažas piezīmes.

263. Ceturtais iebildums, pēc Komisijas domām, nav pamatots, jo:

— apelācijas sūdzības iesniedzējas sadarbība izmeklēšanā tālu atpaliek no *Vallourec* sadarbības, ar ko tā sevi salīdzina;

265. Es vēlos atgādināt, ka pastāv fundamentāla atšķirība starp Komisijas pienākumiem, nosakot sankcijas, un šo sankciju pamatošanu lēmumā, ar kuriem tā konstatē Līgumā ietverto konkurenci regulējošo normu pārkāpumu, un Pirmās instances tiesas pienākumiem, īstenojot neierobežotās jurisdikcijas [lēmuma] pārskatīšanā pilnvaras atbilstoši Regulas Nr. 17 17. pantam, izvērtējot Komisijas noteikto naudas sodu un kavējuma procentus.

— apelācijas sūdzības iesniedzēja neredz atšķirību starp tās izturēšanos, atbildot uz Komisijas jautājumiem, un tās reakciju — vēlāk — uz paziņojumu par iebildumiem. Apelācijas sūdzības iesniedzēja par savu sadarbību, neapstrīdot paziņojumā par iebildumiem nepareizi norādītos faktus, ir "atalgota" ar to, ka Komisija jau samazināja tai naudas soda apmēru par 20 %. Pārsūdzētā sprieduma 345. punkts ir jāsaprot tādējādi.

266. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Komisijai ir pienākums, nosakot naudas soda apmēru, izmantot aprēķina metodi, kas ir norādīta Pamatnostādnēs. Jo, ja Komisija pieņem Pamatnostādnes, kurām, ievērojot Līgumu, jāprecizē kritēriji, uz kuriem tā paredz atsaukties, īstenojot vērtējuma pilnvaras, tas noved pie situācijas, kad šīs vērtējuma pilnvaras tiek ierobežotas, jo tai

jāievēro Pamatnostādnes, ko tā pati sev noteikusi [90]. Šī judikatūra balstīta uz vispārējo personas tiesiskās paļāvības aizsardzības principu.

267. Turpretim Komisijai nav pienākuma sava lēmuma pamatojumā noteikti aplūkot visus argumentus, kurus iesaistītie uzņēmumi izvirzīja izmeklēšanas procesā [91]. Lai pildītu EKL 253. pantā noteikto pienākumu norādīt pamatojumu, lēmuma pamatojumam, pirmkārt, fiziskai vai juridiskai personai, kurai tas adresēts, jādod iespēja pārliecināties, kādi fakti vai apstākļi attiecīgos pasākumus attaisno, lai tā nepieciešamības gadījumā varētu aizstāvēt savas tiesības un pārbaudīt, vai lēmums ir pamatots, un, otrkārt, ļaut Kopienu tiesai izmantot savas pilnvaras tiesiskuma pārbaudē [92].

268. Pirmās instances tiesu, īstenojot neierobežotu jurisdikciju lēmumu pārskatīšanā, taisot spriedumu par to, kāds naudas sods vai kavējuma procenti ir piemērojami, nesaista Pamatnostādnes, kas ir saistošas Komisijai, īstenojot vērtējuma pilnvaras [93]. Tas jāņem vērā, apelācijas procesā pārbaudot Pirmās instances tiesas lēmumus par naudas soda noteikšanu.

269. Tomēr no Pirmās instances tiesas var prasīt, lai tā skaidri pauž attieksmi attiecībā uz argumentiem, kas tai tika iesniegti pret Lēmumā noteikto naudas sodu.

270. Noslēgumā ir jāatgādina, ka Tiesa ir atturīga apelācijas procesā, izvērtējot Pirmās instances tiesas tās lēmumā par naudas soda lielumu izmantotos apsvērumus [94]. Tas negroza to, ka Tiesai jāgroza attiecīgais Pirmās instances tiesas lēmums, ja tas balstīts uz acīmredzami nepareizu faktu novērtējumu [95] vai ja Pirmās instances tiesa pieļāvusi tiesību kļūdu [96].

271. Es pāreju pie devītā pamata izvērtēšanas un tūlīt pat konstatēju, ka pirmais tajā ietvertais iebildums ir acīmredzami nepama-

90 — Cita starpā 2003. gada 9. jūlija spriedums lietā T-224/00 *Archer Daniels Midland* un *Archer Daniels Midland Ingredients*/Komisija (*Recueil*, II-2597. lpp., 182. un 183. punkts, kā arī tur minētā plašā judikatūra).

91 — Cita starpā 1998. gada 14. maija spriedums lietā T-347/94 *Mayr-Melnhof Kartongesellschaft*/Komisija (*Recueil*, II-1751. lpp., 42. punkts) un 1999. gada 20. aprīļa spriedums apvienotajās lietās no T-305/94 līdz T-307/94, no T-313/94 līdz T-316/94, T-318/94, T-325/94, no T-328/94 līdz T-329/94 un T-335/94 *Limburgse Vinyl Maatschappij* u.c./Komisija "PVC II" (*Recueil*, II-931. lpp., 386.–388. punkts, kā arī tur minētā judikatūra).

92 — Cita starpā 1998. gada 16. septembra spriedums lietā T-28/95 *IECC*/Komisija (*Recueil*, II-3597. lpp., 125. punkts) un 2004. gada 14. janvāra spriedums lietā T-109/01 *Fleuren Compost*/Komisija (*Recueil*, II-127. lpp., 119. punkts), kā arī tur minētā plašā judikatūra.

93 — 2003. gada 21. oktobra spriedums lietā T-368/00 *General Motors Nederland* un *Opel Nederland*/Komisija (*Recueil*, II-4491. lpp., 188. punkts).

94 — Cita starpā spriedums lietā *Volkswagen*/Komisija, iepriekš minēts 89. zemsvītras piezīmē, 151. punkts.

95 — Piemērs tam rodams spriedumā apvienotajās lietās *Aalborg Portland A/S* u.c./Komisija, iepriekš minēts 70. zemsvītras piezīmē, 384.–387. punkts.

96 — Kā vienu piemēru skat. manus 2006. gada 19. janvāra secinājumus lietā C-301/04 P Komisija/*SGL Carbon* (2006. gada 29. jūnija spriedums, Krājums, I-5915. lpp., 63.–70. punkts).

tots. Pirmās instances tiesai nevar pārmest, ka nepareizi izvērtēta Pamatnostādņu piemērošana Komisijā, jo saskaņā ar skaidro 1.A punkta pirmās daļas tekstu, izvērtējot pārkāpuma smagumu, jāņem vērā ne tikai attiecīgā ģeogrāfiskā tirgus apjoms, bet arī pārkāpuma raksturs un faktiskā ietekme uz tirgu tiktāl, ciktāl tas ir novērtējams. Šo pamatnostādņu teksts nenorāda, ka tirgus apjomam tiktu piešķirta īpaša nozīme.

272. Attiecībā uz otrā iebilduma pirmo daļu es pievienojos Komisijas viedoklim, ka tas ir nepieņemams. Šeit apelācijas sūdzības iesniedzēja min argumentu, ko tā necēla pirmajā instancē un par ko es jau agrāk šajos secinājumos [97] noteicu, ka tas noraidāms kā nepieņemams.

273. Otrā iebilduma otro daļu es uzskatu par nedaudz neskaidru. Ar to apelācijas sūdzības iesniedzēja apstrīd pārsūdzētā sprieduma 296. punktu. Šis punkts iekļaujas Pirmās instances tiesas veiktajā apelācijas sūdzības iesniedzējas argumentu vērtējumā, ka Komisija, nosakot naudas sodu, nepamatoti neņēma vērā uzņēmumu lieluma atšķirību un to līdzdalību pārkāpumā.

274. Saturiski šī daļa tomēr iekļauj iebildi, ka Pirmās instances tiesa, izvērtējot Komisijas veikto Pamatnostādņu piemērošanu, nepareizi pārbaudīja, vai šī "faktiskā ietekme uz tirgu" ir pienācīgi aplūkota kā pārkāpuma smaguma noteikšanas kritērijs.

275. Šo vērtējumu Pirmās instances tiesa veikusi 258. un 272. punktā. Attiecībā uz kritēriju "pārkāpuma faktiskā ietekme uz tirgu" sevišķi svarīgi ir 264.–268. punkts.

276. Tajos Pirmās instances tiesa vispirms noteica, ka Komisija savā Lēmumā [98] detalizēti aplūkoja pārkāpuma ierobežotās sekas uz tirgu, izklāstot, ka abi ar pārkāpumu skartie produktu veidi veidoja tikai 19 % no Kopienas bezšuvju standarta *OCTG* cauruļu un projekta vadu patēriņa un metinātas caurules, pateicoties tehnoloģiskam progresam, daļēji varēja aizstāt bezšuvju cauruļu pieprasījumu (264. punkts).

97 — Šo secinājumu 118.–128. punkts.

98 — Apstrīdētā Lēmuma 160. punkts.

277. Pēc tam Pirmās instances tiesa norāda uz secinājumiem, kurus Komisija, ņemot vērā pārkāpuma smagumu, guva [naudas soda] apmēra noteikšanai [99], nosakot to 10 miljonu EUR apmērā, lai gan Pamatnostādnes paredzēja naudas sodu no 20 miljoniem [EUR] vai iespējams lielāku (265. punkts).

278. Pārsūdzētā sprieduma 267. un 268. punktā Pirmās instances tiesa norāda, ka no Komisijas Lēmuma izriet [100], ka, neraugoties uz prettiesisko vienošanos, *OCTG* caurulēm pastāvēja pasaules mēroga tirgus un projekta vadiem — Eiropas tirgus. Arī Lēmuma adresātu rīcība bija vērsta un, vismaz noteiktā mērā, panāca to, lai atturētu visus Lēmuma adresātus no citu uzņēmumu valsts tirgiem, tostarp Eiropas Kopienu četru lielāko dalībvalstu tirgiem [101]. No tā izriet, ka runa ir par "ļoti smagu pārkāpumu".

279. Šeit īsi izklāstītas pārsūdzētā sprieduma rindkopas nenoliedzami pierāda, ka Pirmās instances tiesa tieši pārbaudīja, vai Komisija pārbaudīja savā Lēmumā, izvērtējot pārkāpuma smagumu, tā faktisko ietekmi uz tirgu un vai tā varēja secināt no tā, ka bija "ļoti smags pārkāpums".

280. Pamatojoties uz to, Pirmās instances tiesa pareizi konstatēja, ka *Dalmine* minētie apstākļi — standarta *OCTG* cauruļu un *premium OCTG* cauruļu daļa kopējā urbšanas cauruļu un projekta vadu tirgū, tās ierobežotais standarta *OCTG* cauruļu pārdošanas apjoms un pieaugošā konkurence metināto cauruļu [parādīšanās tirgū] dēļ — nevarēja mainīt Komisijas slēdzienu attiecībā uz pārkāpuma smagumu.

281. Tādēļ argumenti, kurus apelācijas sūdzības iesniedzēja guva no spriedumiem Komisija/*Anic* un *CMA CGM* u.c. (*FETTCSA*)/Komisija [102], lai gan pēc būtības tiem vajadzētu būt atbilstošiem, nav pieņemami, jo Komisija pienācīgi pārbaudīja pārkāpuma faktisko ietekmi uz tirgu un Pirmās instances tiesa no tā atbilstoši secināja, ka tā pareizi apstiprināja "ļoti smaga" pārkāpuma pastāvēšanu.

282. Tādēļ šī otrā iebilduma daļa ir nepamatota.

283. Nepamatota ir arī otrā iebilduma trešā daļa, kurā runa ir par to, ka Komisija savā Lēmumā un Pirmās instances tiesa savā spriedumā, pamatojoties uz Pamatnostādņu

99 — Apstrīdētā Lēmuma 162. punkts.

100 — Apstrīdētā Lēmuma 35. un 36. punkts.

101 — Apstrīdētā Lēmuma 53.–57. punkts.

102 — Iepriekš minēts 86. un 58. zemsvītras piezīmē.

trešo kritēriju — "attiecīgā ģeogrāfiskā tirgus apjomu" — izvērtējot lietas apstākļus, guva pretrunīgus secinājumus.

284. Attiecībā uz šo kritēriju Komisija un Pirmās instances tiesa tūlīt varēja konstatēt, ka pārkāpums, kas attiecas uz četru lielāko dalībvalstu tirgiem, skar "ģeogrāfiski plašu tirgu".

285. Apelācijas sūdzības iesniedzējas viedoklis, ka pastāv pretruna starp šo konstatējumu un norādi uz to, ka produkti, kurus skāra pārkāpums, veidoja tikai 19 % no kopējā *OCTG* cauruļu un projekta vadu tirgus, ir pilnīgi nesalīdzināmi lielumi.

286. Attiecīgā ģeogrāfiskā tirgus noteikšana, kurā tika izdarīts pārkāpums, proti, nav atkarīga no produktu tirgu noteikšanas, kas bija pārkāpuma priekšmets un kurus tas ietekmēja.

287. No četriem trešā iebilduma ietvaros aplūkotajiem punktiem pēdējo punktu — apelācijas sūdzības iesniedzējas loma un rīcība vienošanās noslēgšanā un ievērošanā kā faktors naudas soda noteikšanā — es aplūkošu desmitā pamata ietvaros, kas tika pamatots ar līdzīgu argumentu.

288. Pirmajā punktā apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda, ka Komisijai un Pirmās instances tiesai *vajadzēja* noteiktā naudas soda apmēru diferencēt par pamatu ņemot pārkāpumā iesaistīto uzņēmumu lielumu.

289. Pirmais, šeit izvirzītais, jautājums ir tāds — vai no Pamatnostādņu 1.A punkta sestās daļas [103] izriet šāds Komisijas pienākums veikt diferencēšanu, kuras ievērošanu Pirmās instances tiesai vajadzēja pārbaudīt.

290. Uz šo jautājumu ir jāsniedz noliedzoša atbilde, jo attiecīgā Pamatnostādņu rindkopa ir formulēta nepārprotami fakultatīvi: "[..] atsevišķos gadījumos var būt vajadzība [..]".

291. Pie šāda secinājuma ir nonākusi arī Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 282. punktā, kur noteikts, ka sabalansēšana

103 — Iepriekš minēts 79. zemsvītras piezīmē [jau izklāstīts 83. zemsvītras piezīmē].

atbilstoši uzņēmuma individuālajam lielumam nav aprēķina sistemātiska stadija, ko Komisija ir sev noteikusi. Turpinājumā Pirmās instances tiesa, atsaucoties uz plašo judikatūru [104], atgādina, ka Komisijai, nosakot naudas sodu, ir plaša rīcības brīvība.

292. Tādēļ arguments, ka Komisijai tās Lēmumā vajadzēja sabalansēt naudas soda lielumu un Pirmās instances tiesai to vajadzēja pārbaudīt, manuprāt, nav pamatots.

293. Šī iebilduma ietvaros abos pārējos punktos apelācijas sūdzības iesniedzēja vēršas pret apsvērumiem, kurus Pirmās instances tiesa izdarīja attiecībā uz uzliktā naudas soda lielumu. Būtībā tā kritizē to, ka Pirmās instances tiesa, pārkāpjot samērīguma principu, nav ņēmusi vērā, ka, salīdzinot pēc apgrozījuma, personāla un bilances ziņā tā ir krietni mazāks uzņēmums nekā citi pārkāpumā iesaistītie uzņēmumi.

294. Attiecībā uz šī punkta izvērtēšanu es norādu uz savām iepriekšējām piezīmēm šo secinājumu 268. un 270. punktā.

295. No tā, pirmkārt, izriet, ka Pirmās instances tiesai, izvērtējot jautājumu, kāds naudas soda apmērs ir nosakāms, Pamatnostādnes nav saistošas. Pat ja tās uzliktu Komisijai pienākumu veikt vērtējumu, tam Pirmās instances tiesas vērtējumā nebūtu nekādas nozīmes.

296. Otrkārt, no tur teiktā izriet, ka Tiesa var aizstāt Pirmās instances tiesas vērtējumu ar savu tikai tad, ja tas balstīts uz acīmredzami nepareizu faktu vērtējumu vai Pirmās instances tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu.

297. Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma attiecīgajā punktā vispirms konstatēja, ka *Dalmine* ir "liels uzņēmums" (286. punkts), un tādēļ skaidroja, ka tai uzliktais naudas sods ir būtiski zemāks par Regulas Nr. 17 15. panta 2. punktā minēto 10 % ierobežojumu (287. punkts).

298. Arī turpmākajos pārsūdzētā sprieduma punktos (288.–296. punkts) nav rodams acīmredzams pamatojuma trūkums.

299. Beidzot pārmetums, ka Pirmās instances tiesa nepamatoti nav vērsusi uzmanību uz pārsūdzētā sprieduma 320. punktā norādīto apelācijas sūdzības iesniedzējas argu-

104 — Cita starpā Tiesas 1996. gada 25. marta rīkojums lietā C-137/95 P *SPO* u.c./Komisija (*Recueil*, I-1611. lpp., 54. punkts) un spriedums lietā *PVC II*, iepriekš minēts 91. zemsvītras piezīmē, 465. punkts.

mentu, šajā sakarā ir nevietā. Ar šo argumentu apelācijas sūdzības iesniedzēja vēlējās norādīt, ka bija labi pamati atzīt vainu mīkstinošos apstākļus, lai gan šeit runa bija par to, vai Pirmās instances tiesai vajadzēja, nosakot naudas soda lielumu, apsvērt iesaistīto uzņēmumu lielumu.

300. Turklāt vēl jānorāda, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja nav pierādījusi, kādēļ izvērtējumā jāiekļauj tās 320. punktā minētie skaitļi.

301. Tādēļ es secinu, ka arī trešais iebildums devītā pamata ietvaros kopumā nav pamatots.

302. Tas, ka pirmais iebildums desmitā pamata ietvaros ir acīmredzami nepamatots, izriet no iepriekšējām piezīmēm šo secinājumu 267. punktā — Komisijai nebija pienākuma sava Lēmuma pamatojumā noteikti aplūkot visus apelācijas sūdzības iesniedzējas argumentus.

303. Arī otrais iebildums ir acīmredzami nepamatots. Pirmās instances tiesa saskaņā ar pastāvīgo judikatūru [105] pareizi noteica, ka no apelācijas sūdzības iesniedzējas lomas un rīcības Lēmumā norādītās vienošanās noslēgšanā un ievērošanā nevarēja rast vainu mīkstinošus apstākļus, kas ļautu samazināt naudas sodu.

304. Trešais iebildums tāpat acīmredzami nav pieņemams. Proti, nevar būt runa par to, ka pārkāpums ir izbeigts pēc pirmo Komisijas izmeklēšanas pasākumu uzsākšanas, ja dalībnieki jau pirms Komisija uzsāka šīs darbības nolēma pārtraukt pārkāpumu. Pirmās instances tiesa skaidri noteica, ka iesaistītie uzņēmumi nolēma pārtraukt savu sadarbību pirms Komisija 1994. gada 1. un 2. decembrī uzsāka savus pirmos izmeklēšanas pasākumus. Tādēļ starp abiem nepastāv nekāda cēloņsakarība.

305. Tiktāl, ciktāl ceturtais iebildums ir vērsts pret Pirmās instances tiesas salīdzinājumu par apelācijas sūdzības iesniedzējas sadarbību Komisijas izmeklēšanā pirms paziņojuma par iebildumiem saņemšanas un *Vallourec* sadarbību, es sliecos atzīt to par nepieņemamu, jo tas skar faktu noteikšanu un novērtēšanu.

105 — Ka tam ir stingri kritēriji, vairākkārt apstiprināja Pirmās instances tiesa, cita starpā 1998. gada 14. maija spriedums lietā T-327/94 *SCA Holding*/Komisija (*Recueil*, II-1373. lpp., 142. punkts) un iepriekš 9. zemsvītras piezīmē iepriekš minētais spriedums Cementa lietā, 1389. punkts.

306. Nepamatots ir arī ceturtais iebildums tiktāl, ciktāl apelācijas sūdzības iesniedzēja gūst argumentu no pārsūdzētā sprieduma 345. punkta, kur tika konstatēts, ka Komisijas darbs tika ievērojami atvieglots paziņojumā par iebildumiem noteikto faktu nepastrīdēšanas dēļ. Taču tas tika ņemts vērā jau naudas soda samazinājumā par 20 %.

VI — Tiesāšanās izdevumi

307. Tā kā esmu secinājis, ka šī apelācijas sūdzība ir kopumā nepamatota, es piedāvāju piespriest apelācijas sūdzības iesniedzējai atlīdzināt apelācijas procesā radušos tiesāšanās izdevumus.

VII — Secinājumi

308. Ar iepriekšminēto pamatojumu es piedāvāju Tiesai:

— atzīt apelācijas sūdzību kopumā par nepamatotu;

— piespriest apelācijas sūdzības iesniedzējai atlīdzināt apelācijas procesā radušos tiesāšanās izdevumus.